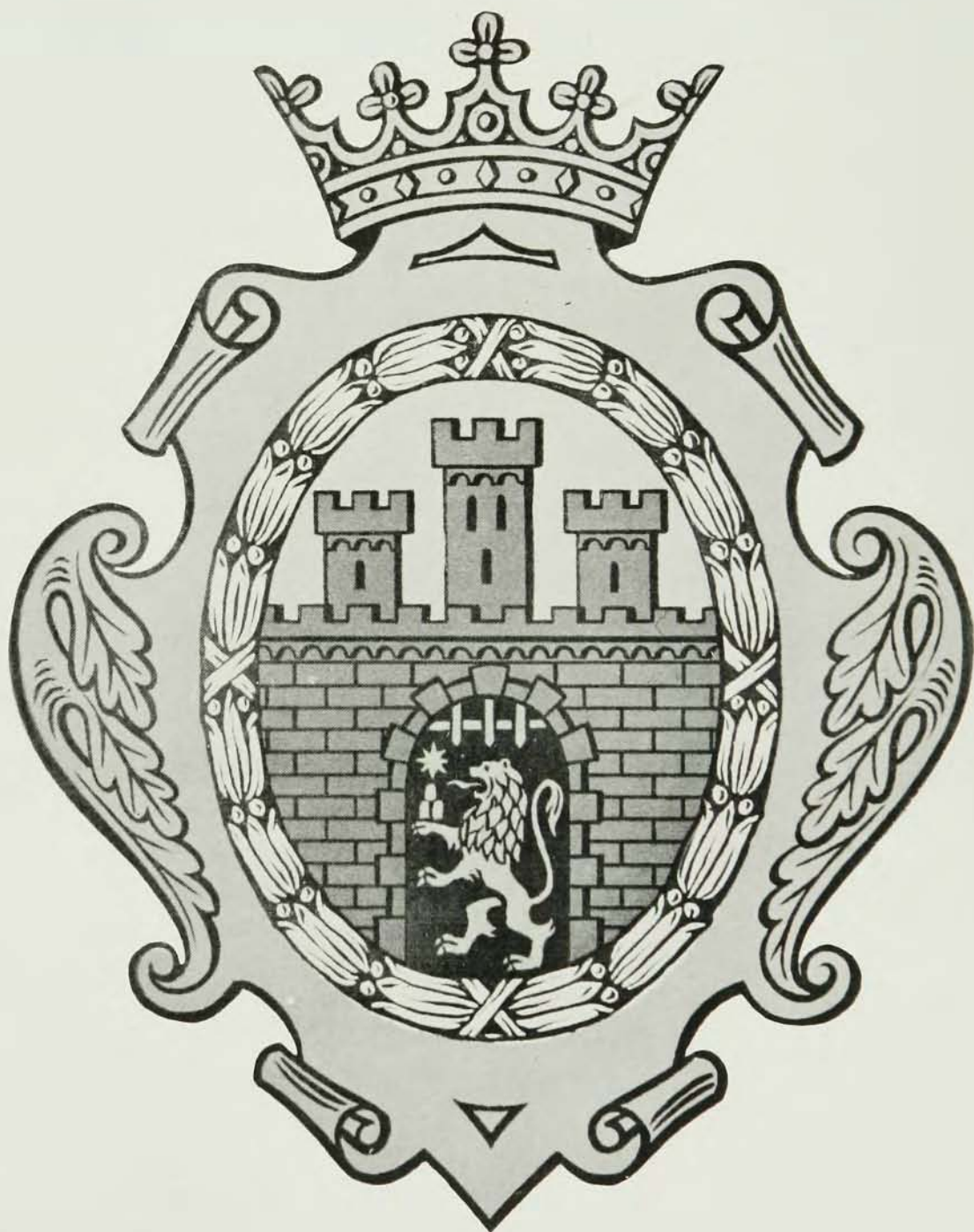

ЮНАК

ЛИСТОПАД 1968 NOVEMBER

- Ілюстратори цього числа: пл. розв. Христя Велигорська, ст. пл. Лілея Волянська, пл. сен. Тит Геврик, пл. сен. Едвард Козак (Еко), Софія Лада, пл. розв. Марта Навроцька, Богдан Певний, ст. пл. Юрій Савицький.
- На обгортці: Герб княжого города — Львова, що 50 років тому, 1 листопада 1918 р. був проголошений столицею Західньо-української Народної Республіки.
- У віконці: Храм св. Юра — символ духової сили та національної незалежності українського Львова.

ЗМІСТ

Сторінка

- 1 Від Редакції
- 1 Л. Українка: Чи сумно Вас, чи радісно читають
- 2 Подруга Гребля: Я була в Україні
- 4 У. Люболич: Прапоре наш...
- 6 Б. М.: Ми зайняли Галич...
- 6 М. Качалуба: Чужинець
- 7 Ю. Коваль: Пісня про волю
- 8 Молодь цього не може забути...
- 9 Каліф: Говоримо не словами, але ділами!
- 10 Молоде перо
- 14 Л. О.: Пізнай свій край
- 16 О. Кузьмович: У полоні музики
- 17 Коли ви "виросли" з української книжки?
- 20 Загадки
- 20 Добра нагода до доброго діла
- 21 Подруга Оля: Лист до себе самої
- 21 Появилось найновіше число "Горизонтів"
- 22 Хроніка
- 27 Усміхнися!
- 28 Від Адміністрації

"Юнак" — журнал пластового юнацтва. Появляється щомісяця. Видає Головна Пластова Булава. Редагує колегія. Члени редакційної колегії: пл. сен. Ольга Кузьмович, пл. сен. Любомир Онишкевич, пл. сен. Лариса Залеська-Онишкевич, пл. сен. Тоня Горохович і пл. сен. Омелян Тарнавський. **Наліпка:** пл. сен. Ярослав Еліїв. **Технічний редактор і адміністратор:** пл. сен. Омелян Тарнавський.

Річна передплата: США і Канада (у валюті своєї країни) — 6.00 дол., Австралія — 3.50 австр. дол., Австрія — 100 шіл., Аргентина — 350 пез., Бельгія — 120 бел. фр., Велика Британія — 1.0.0, Німеччина — 10 н.м., Франція — 15 фр. **Ціна одного числа:** у США і Канаді — 50 центів.

Редакція застерігає собі право виправляти мову, як теж скорочувати й виправляти одержані матеріали згідно з пластовою термінологією, пластовими виховними напрямними та вимогами юнацького віку читачів.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: Mrs. Olha Kuzmowycz, 221 Fire Island Ave., Babylon, N. Y., 11702, U.S.A.

АДРЕСА АДМІНІСТРАЦІЇ: YUNAK MAGAZINE, 2199 Bloor Street West, Toronto 9, Ontario, Canada.

YUNAK — a Ukrainian Monthly Magazine, published by PLAST, Ukrainian Youth Ass'n, 2199 Bloor St. West, Toronto 9, Ont.

Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.

Дорогі Подруги і Друзі!

Цьогорічний місяць листопад для всіх нас інакший, більше святочний. Це ж рівно 50 років тому у Львові замаяли на ратушевій вежі синьо-жовті прапори, а українська влада перебрала у свої руки місто та проголосила незалежність західніх земель України.

Для Вас, Юні Читачі, видається цей 1918 рік напевно дуже далекий, а відзначування різних таких частих у нас тепер 50-тих роковин — є дуже часто трафаретним.

Але беручи це число свого журналу в руки, пригадуйте на хвилину над тим, і зверніть увагу, що між нами ще стільки свідків цього національного зриву, які досьгодні ці листопадові дні вважають найкращими зі свого життя. Для них листопадові святкування — це не святкова урочистість і не змаг, а жива дійсність.

Серед нас також такі, які після зайняття поляками західньо-українських земель відзначали кожні роковини 1-го листопада як найбільше свято, у якому ані палки польської поліції, ані арешти не зупиняли їх від збірного вияву національної єдності і гордості.

Також маємо в наших рядах сотки таких, які рік річно зустрічали цей день святочним апелем, змагом, підвищенням своїх пластових ступенів чи пластовими відзначеннями.

Про переживання цих таких різних віком пластових поколінь знайдете розповіді на сторінках цього числа «Юнака».

Перечитайте їх і подумайте, що ті, які так переживали 1-го листопада, — це українські пластуни, і що крім них стільки з наших найкращих членів стояло зі зброєю в руках перед 50-ти роками, а опісля перед 25-ти роками, щоб боротися за цю саму Українську Державність і Самостійність. А що робите ВИ, щоб бути гідними їхніми наслідками?

Ваша Редакторка

Леся Українка

Чи сумно вас, чи радісно читать,
Оповідання про велику драму?
То хочеться над вами заридать,
То заспівать з раптового нестяму.
То буя якийсь блискучий карнавал,
Червона оргія буяла на просторі.
Здавалось, налетів дев'ятий вал
І прокотився бурею по морі.
Дев'ятий грізний вал! У глибині
Якісь печери позіхали чорні,
Та високо здіймались гребіні,
І тремтячи огнем, здавались необорні.
Плавким багаттям вал на гору наступав,
Гора стояла твердо, міцно, стало.
Холодна та німа. Розбився вал,
Утихла буря — більш валів не стало.
Зоставсь на дрібних хвилях марний шум.
Та дрібні камінці безсило торохтіли.
Нещасні камінці! Той побережний тлум
Ні море, ні гора приймати не хотіли.
Дев'ятий вал... Чи тож була вода,
Що марне так розбилося об кручу?
Тож сіль землі, тож сила молода
Ішла на смерть, на згубу неминучу.
Лягала молодь у труну жива
З одважним усміхом, немов байдужа.
Отак індійська молода вдова
Іде вмирати на костирі мужа,
З вином в руці, весела та хмільна
Іде обнять в огні дружину люблю.
Хто знає, чи любов, чи просто чад вина
Веде її на сгнище до шлюбу?
О, то було огнистее вино,
Те, що спяняло молодь героїчну!
По жилах розливалось вино,
Палило кров, до хмелю непривичну.
Празднине «п'яне-чоло» з буйних мрій,
Святої віри, молодого палу, —
Та хто б не кинувся від нього в бій
З широким розмахом збунтованого валу?
Чи сльози, чи квітки від нас належать вам,
Підкошені в розцвіті сил герої?
Коли-б то так судилося і нам
Спалити молодість і полягти при зброї!

(Уривок з «Епілогу»)

Я БУЛА В УКРАЇНІ...

«Тут безсмертна, жива
Слава днів проплива...»

Дорогі Юні Друзі і Подруги!

Заповітня мрія, — така тепла і тривожна, за півтори години мала здійснитися. Літак з Відня зближався через Закарпаття, Карпати, Підкарпаття, Галичину до Києва. Ми відчували ласкавість українського сонця, свіжість повітря... Перед очима розкинулась панорама Дніпра з його рукавами, кручами, лісами. Настороженість, спричинена зустріччю з провідниками «Інтуриста» та представниками уряду на Бориспольському летовищі в Києві, розвіялась із моментом приязного митного урядовця: «Як гарно, що ви з Канали говорите по-українському!» — Цього вистачило, щоб повірити, як багато в Україні людей добрих та ласкавих. Переконуватись у цьому мені доводилось не раз під час тритижневого побуту там серед рідних і зустрічних земляків.

Я не беруся описувати моїх переживань, пов'язаних із зустріччю з рідними. Їх нелегко описати!... Три покоління прибуло мене зустрічати. Хоча з двома поколіннями я була знайома тільки з листування, між нами з першого привітання зродились глибокі родинні зв'язки.

Вид на Дніпро з Володимирської гірки.

КИЇВ

Він замайорів уже здалека своїми золотими банями і хрестами, парками і кручами, коли ми зближались до нього з Бориспольського летовища, віддаленого від нього сорок кілометрів.

Для туристів-чужинців Київ видається провінційним містом порівняно до інших європейських столиць. Йому бракує ознак великого міста, хоча в ньому понад 1,400,000 мешканців та 46.000 самих лише студентів університету та техніки. Крім цих шкіл існує ще 16 інших вищих навчальних закладів, 78 технікумів, 223 школи, 6 театрів, 1300 бібліотек, 3 кіностудії, 120 кінотеатрів, філармонія, велика спортова арена, спортові майдани, радієвий та телевізійний центри, цирк та багато інших наукових і культурних установ. Київ — один із найбільших наукових та культурних центрів Європи.

Для нас Київ не був містом відпочинку як для чужинців. Бо в ньому відчуємо на кожному кроці живу безсмертність минулого, незрозумілу загадковість сучасного, що їх кожний хоче пізнати. Нам шкода було гаяти час на необхідний відпочинок, навіть на їжу, пов'язану з довгим чеканням у ресторанах.

Хрещатик

Ось славнозвісний Хрещатик — головна вулиця Києва. Море перехожих... У трамваях, крамницях, в установах — скрізь панує російська мова. Ми, що прибули сюди, щоб зачерпнути української атмосфери, дуже боляче сприймали цю дійсність. Нас вражали контрасти на кожному кроці. Ми у перших днях не могли зрозуміти дійсності. Життя людей ми сприймали як акти великої драми. Те, що люди пережили під час війни, — хіба ж це не драма?.. Але й реакція людей на довкілля також повна драматизму. Поруч проявів глибокої гуманності, незрозуміла закам'янілість людини в обличчі нещастя.

Воєнні жорстокі часи в Україні проминули. Минули часи культу особи і голоду за Сталіна та Хрущова. Але серед людей і далі панує страх перед якимось жакливим невідомим, можливо пережитим у минулому. А проте, зустрічаєте багато життєвого оптимізму поруч із безперспективністю в особистому житті. Люди живуть з подвійними обличчями.

Софійський собор і Софійський майдан із пам'ятником Богдана Хмельницького.

МОЛОДЬ

Для молоді, що закінчили середню школу, вибирає свій фах, фактично ніякого вибору нема. Дістатися в університет — це для більшості тільки мрія... На одне місце в університеті чекає кільканадцять кандидатів. Кому воно дістанеться?... Це кожен знає, що тому, хто має зв'язки і гроші...

Я мріяла задушевно поговорити з моєю улюбленою племінницею Олею. Я ж із нею листувалась одинадцять років. Але в часі мого приїзду вона складала вступні іспити в університет. Виходила раненько і поверталася з бібліотеки опівночі. Оля відмінниця упродовж усієї десятирічки. Але вона використовувала кожну хвилину для побільшення знання. Уся її істота була поглинена іспитом. Вона була далека від події мого приїзду, а ми ж з нею великі друзі у листах... Мені тяжко повірити в те, що їй не хотілося перебувати разом з усіма, що прибули попрощати мене. Оля, мабуть, була вичерпана нервово і правдоподібно боялася зустрічей з тіткою із-за кордону. Вона від'їхала додому напередодні мого від'їзду, не попрощавшись зі мною, хоча відомо вже було, що вона успішно перейшла іспити. Оля не могла бути собою у відношенні до мене...

Мої Дорогі, Юні Друзі! Як часто в Україні я згадувала Вас при різних нагодах. Чи не бачите Ви отих великих контрастів поміж перспективами Вашого особистого життя і життя мільйонів Олей в Україні?

У дальших листах розповім Вам ще багато іншого про мої дні в Україні, про зустріч із її безсмертною красою минулого та її грізним, загадковим, але цікавим сучасним, та — не зважаючи на все — її надійним майбутнім...

Ваша подруга Гребля

ДОРОГІ ДРУЗІ!

Ви вже чули напевно не раз про цікавий новий спосіб пластування — про табори «Стежки Культури». Деякі пластуни питалися, чи можливо було б зробити такий табір також і для хлопців.

Чи Ви, Друзі Пластуни, зацікавлені в такому таборі? Якщо так, то напишіть до Редакції. Якщо збереться досить пластунів, то можна було б такий табір зорганізувати на другий рік, на спілку із табором пластунок «Стежки Культури». У програмі ми мали б: музику, кіномистецтво, літературу, поїздки на концерти, до театру, до галерій, а далі ватри, власне кінофільмування, одноднівки, технічні заняття, зустрічі із українськими мистцями, письменниками і музикантами тощо. Були б спільні ватри та інші заняття із табором пластунок.

Хто з Вас зацікавлений, напишіть до Редакції «Юнака»!

Чи Ви вже вирівняли передплату?

ВАЖЛИВА ОПОВІСТКА

Від 15-го листоспада ц. р. обов'язують
НОВІ СТАВКИ ПЕРЕДПЛАТ «ЮНАКА»

для США — 6.00 амер. доларів,
для Канади — 6.00 канад. доларів,
для Австралії — 3.50 австр. доларів.

● Ставки передплат для інших країн подані на другій сторінці обкладинки «Юнака».

● Наших довжників прохаємо негайно сплатити залежні передплати за час до 31 грудня 1968 року за дотеперішніми ставками: у США і Канаді — по 5.00 дол. річно, в Австралії по 3.00 дол. річно, а в інших країнах, як подано на другій сторінці обкладинки «Юнака».

● Усіх читачів «Юнака» з Канади та США прохаємо:

**ЗАПЛАТИТИ ПЕРЕДПЛАТУ
НА 1969 РІК — 6.00 ДОЛ. РІЧНО.**

● На наліпці з Вашою адресою надруковане число, що означає дату (місяць і рік), доки була заплачена Ваша передплата за «Юнака» в дні 15-го липня ц. р. Усі вплати, що їх ми одержали після 15-го липня ц. р., коли ми останній раз закінчили друкувати адреси наших передплатників, не зазначені на наліпках з адресами.

● Адреси для висилки «Юнака» друкуємо раз на 4 місяці і лише тоді маємо змогу змінити біля адреси дати, доки заплачені передплати.

АДМІНІСТРАЦІЯ «ЮНАКА»

Прапоре Наш...

Той, що у небезпечні часи переслідувань українців поляками із пластовим гумором і справністю повісив на львівському університеті у дні 1-го листопада 1928 року синьо-жовтий прапор, сьогодні із таким самим гумором і спокоєм стоїть на найвищому пості у пластовій організації. — Редакція.

Мама лежить хвора, і сьогодні, певно наслідком «бурану», почуває себе гірше. Їй важко дихати. Тепер вона заснула і я не можу робити хатньої роботи, щоб її не збудити, рухом та шорохом. Так хотілось би зробити їй якусь несподівану приємність — сьогодні її уродини. Може, напишу їй щось, що пригадає їй наш дім, Львів. А це буде для неї доказом, що я ще не зовсім піддалася чорній безнадії, про що вона так дуже завжди турбується. Затулююся чим можна від холоду, що йде від покритих морозним інеем стін та від глиняної долівки і пишу...

Наш Львів — Оперний театр

Аня збудилася з почуттям неясного схвилювання, з враженням, що щось сталося, щось діється. Широко відчинені очі вп'ялила у простокутник вікна, прорізаний хрестом віконних рам. Слухала...

У кмнаті заскрипіла підлога. Та це був знайомий звук. Це «відпочивав» старий паркет, скриплячи поодинокими дощинками.

Тишу ночі прорізав далекий свист паровозу, що пронісся лунко вогким, осіннім повітрям. Крізь відчинене вікно чути було шум дерев, шелест сухого листя, їх таємничий шорох, а час до часу лоскіт падаючих каштанів, шепіт крапель води, що їх струшував вітер із дерев, після недавнього дощу. Це все, хоч теж повне таємниць, але знайоме і щоденне.

Аня легко станула на скрипучу підлогу, яка відповіла їй хвилею трісків, і навшпиньки, притискаючи рукою невідомо чому тріпотяче серце,

підійшла до вікна. З-поза високих дерев Єзуїтського парку видно було фасаду львівського університету з драбиною руштувань приготованих для ремонту. Аня хвилину вдивлялася у слабо освітлений зарис будинку. Її зір блудить по драбинах руштувань, бо... чи їй здається, чи справді?... Серце забилося ще живіше і якби завмерло. На руштуванні рушилася якась тінь, наче хтось спинався уверх. Поволі, осторожно, все вище й вище? Хто це, пощо?

В нічну тишину впав новий звук. Поступово зближалися важкі, повільні кроки, що дзвеніли на тротуарі. Аня припала до вікна. Це з гори вулиці, уздовж парку йшов стійковий поліцист у блискучій від недавнього дощу пелерині.

— Сьогодні їх багато в місті — думає Аня — цеж річниця 1 листопада.

Будинок львівського університету (що тепер названий ім. Івана Франка), про який мова в цьому нарисі. На мащті, що його бачимо на світлині на даху над входом до будинку, герой цього оповідання, якого авторка назвала "паничем", і який в 1928 році був старшим пластуном, а тепер є пластуном сеньйором у США, в ночі з 31 жовтня на 1 листопада 1928 року завісив синьо-жовтий прапор. Таких прапорів вивішено тоді у Львові потайки більше у ту пам'ятну ніч на наказ проводу Української Військової Організації з нагоди 10-річчя Листопадового Чину.

Від університету почувся свист відомої пісеньки... Постать-тінь при стіні університету начебто завмерла припала до руштування, злилася з його тінями.

Поліціант задержався біля університету, стояв і розглядався. Потім знову кроки почали наближатися, вже під вікном, пройшли і втихли за вуглом вулиці.

Від університету — знову свист, а потім гострий та швидкий ритм іншої модної пісеньки... Постать на руштуванні швидко посунулася в гору. Аня притискає своє серце, їй видається, що його биття чути почерез шум мокрого листя та шорох

дерев. На хвилину на самому шпилі фасади, показала ся сільветка людини і раптом понад дахом університету на тлі темного неба появилася ще темніша пляма. Розвинутий осіннім вітром, розгорнувся, якби наперекір осені і темноті — прапор.

Задивлена у прапор Аня не спостерегла, коли постать — тінь зіснулася в долину, якби злилася із тіннями руштувань, зникла заслонена кордонами каштанів.

Наш Львів — Високий Замок

Хвилину чути було тільки звичайний шум осіннього парку, змоченого дщем. Аж ось із-за рога почала зближатися в сторону дому Ані легким кроком постать, яка видалася їй знайомою. Підсвистуючи крізь зуби якусь веселу модну мелодію, по тім боці вулиці, що затінена деревами, зближався хтось. Перед самим вікном Ані зупинився, начебто обережно розглянувся, повів погляд по вікнах камениць. Аня слідила його, сховавшись за фіранку, і їй здавалося, що його погляд затримався довше на її вікні. Потім постать перейшла швидко через вулицю, почулося, як задзвеніли ключі, тихесенько замкнулася брама камениці. Хтось, обережно ступаючи, входив на сходи.

Аня застигла. Серце билосся сильно і рівно, а голову розсаджувала думка: «панич». Так називали його всі, цього веселого, завжди якби зайнятого жартами та забавою елеганта і доброго танцюриста — сусіда з першого поверху. Аня здригнулася від холоду, що йшов через відчинене вікно і швидко, все на пальцях, побігла до ліжка і всунулася під ковдру. Несвідомо повторяла — «панич», ось який з нього «панич»...

З гори вулиці задзвеніли кроки джурного поліцеста...

Таке воно було це оповідання, а під ним дата: Казахстан, 1941 р.

Хто жив у Львові у 10-річчя листопада, той мусить пам'ятати блакитно-жовті прапори, що їх того пам'ятного дня невідомі підпільники підняли на публічних будівлях княжої столиці. Хто були ці люди, я не знала, але ж я видумала собі цього «панича» і вмістила якусь Аню у вікні нашого помешкання з його скрипучою підлогою та осінніми деревами за вікном...

Минули роки... Їх так багато, що страшно подумати. Склалося так, що я прочитала це оповідання, розповідаючи, що це був дарунок для мами. Аж ось, вислухавши його, її син почав мене поправляти:

— По перше, тоді вже не було каштанів, що спадали з дерев, бо це був уже листопад. Коли я там ліз по цьому руштуванні, то під університетом стояв Ромко. А поліціант, то стрів нас, коли ми йшли до університету, ще й вилігитимував, а прапор я тоді заховав під маринаркою, і завжди думав, щоб поліціант не зауважив, що я там щось несу.

Наш Львів — будинок Міської Управи

Признаюся, що я у першій хвилині не могла зрозуміти, про що він говорить. Не могла зрозуміти, що пишучи там, далеко, для мами, я несвідомо принесла їй в дарунку оповідання про її сина. На жаль, мама ніколи вже не довідалася яка була таємниця «панича».

Уляна Любович
(За «Свободою»)

МИ ЗАЙНЯЛИ ГАЛИЧ...

Так розказує про "свій листопад" один із наших відомих пластових сеньйорів, що стоїть сьогодні у проводі сеньйорату, а своєю молодечою енергією побиває не одного із чергових поклінь. — Редакція.

Знаєте, молоді читачі, де лежить місто Галич, славе із своєї минувшини та із своїх розкопок? Пошукайте його на мапі України. От саме поблизу цього Галича у селі Залуква, де парохом був мій дідунь, перебував я, учень останнього року середньої школи у Львові, при кінці жовтня 1918 року. Наука в школах Львова перервалася через сильну епідемію т. зв. тоді «еспанки» (тепер вірусова простуда), а з нею і наш тайний військовий вишкіл.

Я поїхав на село «відпочивати» із запевненням товаришів, що дадуть негайно знати, якщо у Львові буде щось коїтися.

— Богдане, ти спиши, а там наші зайняли Львів! — такими словами збудила мене 2-го листопада знайома учителька, що саме приїхала зі Львова.

Я негайно зірвався на ноги, і мене огорнула гарячка діяння. Як перше віднайшов я Василя Мирона — підстаршину УСС, що перебував саме в селі на відпустці і ми, два єдині «військовіки», вирішили, що нам треба іти на Галич і перебрати місто в українські руки.

Змобілізувавши наборзі сільських хлопців, узброїли ми їх чим могли та декількома крісами, які мали заховані (а з них лише два були добрі!), а я знайшов у дідуня давню козацьку спису, до неї причепив синьо-жовтий прапор, а дідунь склав форму присяги та заприсяжив мене та всіх інших.

Отак ми пішли на Галич. У місті знали ми, що стоїть австрійська залога та є т. зв. «жандармерія» (це щось як військова поліція), але коли ми умаршували, австрійці спали спокійним сном, тож ми «арештували» стійкових, відібрали кріси, узброїли наших хлопців і так без жадного пострілу зайняли все місто. Великий табір постачання армії, яким завідували чехи, передали вони нам із радістю, що для них війна цим днем кінчається і можуть їхати домів... але затримали собі полкову касу, яку розділили поміж себе.

Так упродовж кількох годин ми стали панами Галича. На вежі ратуша замаяв синьо-жовтий прапор, населення раділо, а поляки та австрійці не ставили опору. Однак, ані підстаршина української армії, ані я, ані наші хлопці із Залукви не були в силі правити містом. Порадившись із місцевими українцями, ми вирішили негайно їхати до недалекого Станиславова і там шукати поміч для утримання Галича в наших руках.

Другого дня Галич перебрали приділені із Станиславова два старшини, а із цим наші завдання скінчилися.

Михайло Качалуба

ЧУЖИНЕЦЬ

Я — метеор відірваний від рідної планети
в круговороті центрофугальних сил,
лечу й горю в чужинній атмосфері.
Хоч бачить мати мій вогонь,
не в силі вже його згасити,
не в силі знову притягти мене до лона.
Горю і мій вогонь — малий, та ясний, —
несе мій тиждень матері-планети...
Палить чужинна атмосфера, тисне розмелює
на порох

мої всі сили, мій талан, моє життя...
Я — метеор, самий, без друзів і без рідних,
чужинцем завжди горю:
в суспільстві, праці, церкві,
ба навіть між своїми —
мовляв, не народився у Бескидах...
І мій вогонь чужий, і моя праця, і мій напрям
в останньому горінні...
знаходжу шлях: — чужий, хоч світить!
даю тепло: — чужий, хоч гріє!
годую, кажуть: — хліб не наш!
учу їх: це не наша мова!
даю здоров'я: — краще свій би!
співаю: — пісня ця не наша!
молюсь за них: — не богу нашому...
Згорю: — не свій був! — скажуть.

Я — метеор відірваний від рідної планети
в круговороті центрофугальних сил,
горю в чужинній атмосфері матері-землі...

(Із журналу «Дукля», ч. 4, 1967 р.)

ПІСЛЯплатники! Заплатіть негайно
забсргоєзність за минулий рік!

Нині, після 50-ти років стоїть переді мною
як живий цей незабутній у моєму житті ранок;
моя присяга, синьо-жовтий прапор у моїх руках
і наш похід без зброї здобувати місто.

Скільки молодечого ентузіазму і неперозважності
було у цьому, але над усе — скільки патріотизму
і бажання будувати Українську Державність!

Пл. сен. Б. М.

ПІСНЯ ПРО ВОЛЮ

Легенда

Не знаю, де я чув цю дивну історію. Чи народилася вона в душі моїй як згадка про далеке безхмарне дитинство, коли синьookим хлопчиком блукав я між бур'янами дідового городу, шукаючи подвигів? Чи навіяли її оповіді старих людей про мисливські та рибальські пригоди? А чи підрісши і навчившись розгадувати таємниці книжок, допитливо сам десь щось подібне прочитав? Не знаю...

Та кожного разу, коли мова заходить про сміливих і відважних духом, у моїй уяві знову і знову постають картини цієї небаченої, але такої напрочуд живої історії. Водночас у серці народжується пісня. Пісня без слів. Хвилююча, урочиста, вона охоплює все моє ество, виливаючись у могутній гимн красі життя, красі волі, красі сонця...

Давно це було... Тривожно гула віковична діброва. Похмурі столітні дерева закривали собою світло. Їхне поросле мохом гілля сплелось вгорі у велетенський намет. А навкруги — тиша, синюватий морок. Ніщо не порушувало спокою цього старовинного лісу. Навіть дикі звірі не наважувались подавати тут свій голос...

Та зненацька одного дня в діброві гримнув постріл. Страшний, короткий. За ним другий, третій... Смертельні спалахи розсіяли темряву. Від крові запаленіла чорна земля. То прийшли мисливці. Моторошними трясовинами, непролазними хашами дісталися вони сюди в гонитві за здобиччю. І не помилилися. З дня на день росла купа дорогоцінного хутра. Уже можна було вертатися й назад.

Але, вишукуючи чергову жертву, один з мисливців випадково натрапив на невелику галявину. Дикою радістю спалахнули його очі. Спалахнули не від того, що за час полювання уперше розступилася діброва і показалося сине небо. Ні! Красень олень стояв на галявині. Стрункий, міцний, з вогняними очима. А на голові — крилаті роги.

Які мрії полонили серце гордого звіра, що він не відчув страшної небезпеки? Що бачили в цей час такі завжди зіркі очі, які не помітили підступного ворога?..

Поволі підіймалася цівка рушниць. Ось вона застигла на рівні голови лісового красня. Ще мить і... Мисливець не стрільнув. В останню хвилину він почув шепіт свого ватажка:

— Не треба! Візьмемо живим... Рідкісною прикрасою буде цей звір для нашого парку...

Пізно опам'ятався олень. Аж застогнавши від безсилля, він забігав по галявині, яку вже звідусіль оточили люди.

В руках ватажка з'явився зашморг.

І тоді олень наважився. Він кинувся туди, де ряди мисливців були рідшими. До скелі. Сірою брилою височіла вона над діброзою.

Маневр удався. Напружуючи міць своїх ніг, олень птахою летів кам'янистою стежкою високо вгору.

Вершина! За нею — рятунок... Чому ж олень зупинився як укопаний?.. Рятунку не було. Спереду чорніла безодня.

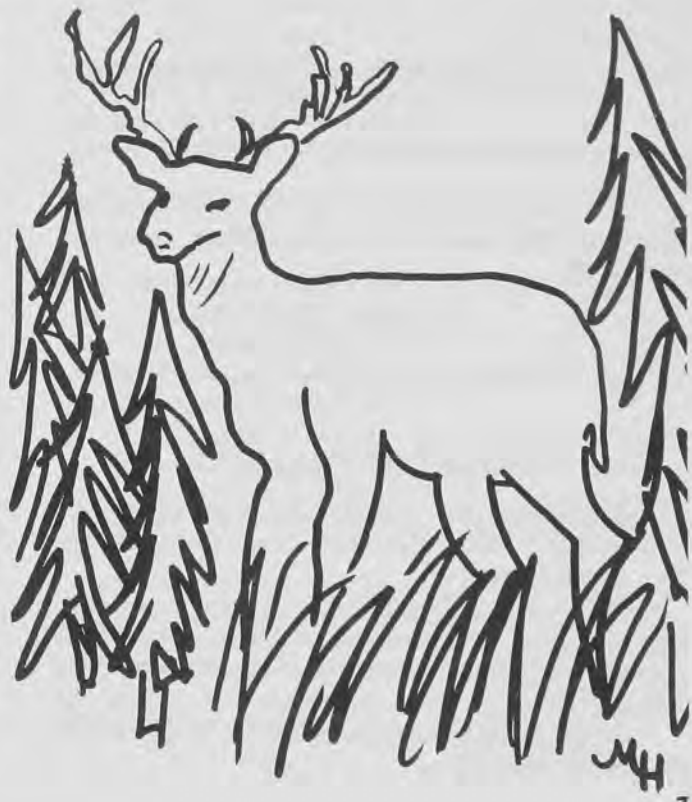
Збентежений утікач озирнувся назад. Нерівною стіною до нього наближались переслідувачі. Ось вони теж піднялися на вершину. Переможні посмішки грали на обличчях мисливців. В руках ватажка знову з'явився зашморг. Він розмахнувся ним...

Ніжно дув легенький вітерець, з високої блакиті привітно посміхалося сонце, далеко внизу шуміла-гула тривожна діброва...

Аркан спізвився. Мов блискавиця, стрибнув олень у безодню. Уклавши в останній рух всю свою силу, міць, жадобу до життя...

Гуде і гуде діброва. А в шумовинні дерев, мов величний гимн, лунає пісня про гордого лісового красня. Пісня про життя, про сонце, про волю...

(Із збірки «Віднайдена фея»)

МОЛОДЬ ЦЬОГО НЕ МОЖЕ ЗАБУТИ...

Хоча минуло вже декілька місяців від часу, коли ми гостили на північно-американському континенті Достойного Гостя Верховного Архiepіскопа Української Католицької Церкви Блаженнішого Кардинала Йосифа Сліпого, наше пласто́ве юнацтво все ще під великими і незабутніми враженнями зустрічів із Ним.

Доказом цього є розмови, спомини і дописи, які одержуємо від юнацтва зовсім спонтанно. Містимо понижче два із численних споминів, які так щиро і безпосередньо описують ці незабутні для молоденьких юначок переживання.

Редакція

НЕЗАБУТНЯ ЗУСТРІЧ

Іду до Канади. Нетерпляче жду її кордонів. Там буде сповнене моє гаряче бажання; хоч зда- лека побачу Кардинала Йосифа Сліпого. І от я у Канаді, і мене вітає радісна звістка. Кардинал прийме на авдієнції групу людей, а між ними бу- ду присутньою також і я. Але чому саме я, а не інша з дівчат із усіх тисяч, що приїхали сюди на привітання? Це завдячую тому, що мій Дідо із Теревовлі так як Кардинал, і всі теревовляни зі своїми родинами запрошені на авдієнцію.

Після двох годин чекання біля палати нашо- го єпископа в Торонті Ісидора Борецького — наш Дорогий Гість, Верховний Архiepіскоп, приїхав. Я стояла як заворожена і дивилася на постать переді мною. Цій постаті сивина вже вкрила го- лову, але його голос був сильний, а сині очі ла- гідні немов небо. Стою, і здається мені, що на цілому світі немає нікого — тільки Він і я...

Чую лагідний голос: «Гуцулка з Канади?», і відповідаю «Ні, з Америки». Це Верховний Ар- хiepіскоп звернув увагу на мій гуцульський сер- дак.

Я цілую дорогу руку і не вірю, що стою пе- ред Ним. Світ не є світом, а радісним неймовір- ним сном.

Пл. прих. Марта Зелик

Гурток «Барвінок»

2-ий курінь УПЮ-ок ім. Л. Українки
Нью-Йорк, США.

І НА ЦІЙ СКАЛІ...

Висока постать, велика тінь, і ми всі стоїмо у почесній стійці. Прапори, однострої, пласту- ни... і наш Владика.

Вовча Тропа не забуде цього дня — 7 сер- пня 1968 року. Найважливіше однак, що спомин залишиться у наших серцях. Наш Владика при- їхав до нас.

Довго приготувлялась оселя — ми всі довго чекали на цей день.

Стоїмо і чекаємо.

СЛАВА!... СЛАВА!... СЛАВА!... — залунало, тоді і ми кликнули: СЛАВА!...

Його Блаженство перейшов попри нас. У деякого усмішка, в інших сльози: «це ВІН!»

І пішли ми на Службу Божу. Наприкінці бу- ли ЙОГО слова лише до нас: «Не забувайте.. Ви — майбутність»... Ви будівники... І розій- шлися ми із своїми думками та враженнями. Але хутко знову збірка на ватру. Дивна ватра без вогню — бож це ще ясний день. Ми однак зро- зуміли, що ватра це ми — а вогонь — у наших серцях...

А потім була дефіляда... Наш Владика пе- редав нам останній подарунок. Від'їхали... зали- шили нам надію...

Скала — це фундамент. Ми збудуємо на ній величний храм.

Пл. розв. Вірляна Ткач
Ньюарк, США.

ВАЖЛИВА ОПОВІСТКА

ДО ПЕРЕДПЛАТНИКІВ «ЮНАКА»!

Від січня 1965 року аж досі річна передплата «Юнака» в Канаді і США була 5.00 дол. (у ва- люті кожної країни), в Австралії — 3.00 австр. дол., а в інших країнах, як це подано на другій сторінці обкладинки. Однак впродовж останніх 4-ох років значно зросли кошти видавання на- шого журналу, зокрема кілька разів була підвиш- ка ціни паперу та коштів друку, а від 1-го лис- топада ц. р. проголошено в Канаді дуже значну підвишку поштових оплат.

З уваги на те з доручення Головної Пласто- вої Булави проголошуємо підвишку річної перед- плати за «Юнака». Нова (підвищена) передпла- та за «Юнака» на 1969 рік є відтепер (15 листо- пада 1968 року) **6.00 дол. — для США і Канади** (у валюті цих країн) і **3.50 австр. дол. для Авс- тралії**. Передплати в інших країнах надруковані на другій сторінці обкладинки.

При пересилці передплати прохаємо також вислати Вашу пожертву на пресфонд «Юнака».

АДМІНІСТРАЦІЯ «ЮНАКА»

ГОВОРІМО НЕ СЛОВАМИ, АЛЕ ДІЛАМИ!

"Не говори так голосно, бо я не чую, що кажуть твої діла"

Дорогі Юнаки і Юначки!

Думаю, що Ви не потребуєте аж надто довго вдумуватися в суть повищого речення, щоб зрозуміти його повчальний зміст. Без ніяких труднощів Ви повинні зрозуміти, що йдеться в ньому про поширене у житті явище — **розходження між словами й ділами**. Здається, вам уже не раз доводилося стрічатися з людьми, які при різних нагодах голосно та переконливо, вміло послугуючися вишуканими засобами реторики та гучною динамікою патосу, говорять про потребу ідеалізму, стійкої моралі, відданого патріотизму і т. п. Вони часто виступають як оборонці справедливої справи, відкликаються до високих принципів, деколи складають галасливі заяви і роблять щедрі обіцянки.

Але, якщо Ви маєте змогу знати тих людей ближче і приглянутися до них поза їхніми офіційними прилюдними виступами, відкриєте іншу дійсність. Щоденне поступовання тих людей зовсім не покривається із тим усім, про що вони говорять і чого так переконливо боронять. Що більше, поведінка у приватному житті є явним запереченням усіх їхніх гарних слів, крилатих фраз і патріотичних заяв.

Багато з Вас, читаючи ці рядки, без застави назве цих людей **гіпокритами**. І такими вони є. Ці голосні люди приписують собі шляхетні прикмети характеру, яких не мають, а гарним і блискучим говоренням лише прикривають свою внутрішню убогість, поверховність і мілкість моральних основ.

Припускаю, що дехто з Вас, може, також у деяких ситуаціях поступає як ті, про яких тут говоримо. **Може й дехто з Вас, щоб заблистіти в гурті ровесників, звернути на себе увагу і вибитися понад інших, послуговується зовнішніми, блискучими виступами**, обороняючи порядок, принципи, закони і мораль.

Чи не трапляється це, часом, Вам і у Пласті? Якщо здобувається на такі виступи, то не забудьте перевірити своєї поведінки, щоб упевнитися, що вона є послідовним потвердженням того, що Ви голосите і до чого закликаєте інших. Якщо тут знайдете розходження, — стережіться. Раніше чи пізніше хоч і Вам може сказати — **говори тиніше, бо хочу почути, що гозорять твої діла**.

Тому пам'ятайте, що не слова, гарні фрази і гучні, бадьорі деклярації, а діла характеризують зрілу, відважну і відповідальну людину. Тому — менше слів, а більше діл.

пл. сен. Каліф

ЦІКАВИЙ КОНКУРС

Корпорація «Молоде Життя» в Нью-Йорку, що займається у першу чергу пластовим постачанням, проголошує конкурс для пластової молоді на виготовлення святочних карток з нагоди Різдва Христового і Великодня.

За найкращі проекти карток передбачені такі нагороди:

1-ша нагорода — 75.00 ам. дол.

2-га нагорода — 50.00 ам. дол.

3-тя нагорода — 25.00 ам. дол.

За докладнішими інформаціями, умовами та речинцем конкурсу треба зацікавленим звертатися безпосередньо до пластової крамниці «Молоде Життя» в Нью-Йорку на адресу:

**MOLODE ZYTTLIA, INC., — 304 East — 9th St.,
New York, N. Y., 10003, U.S.A.**

ПОМОЖІТЬ НАМ зробити "добре діло" і перешліть

дарункову передплату

для зразкових, але незаможних юнаків та юначок, особливо з європейських та південноамериканських країн. Вони бажали б дістати та читати «Юнака», але самі не можуть собі його передплатити.

Адміністрація

КОНКУРС

ГОЛОВНА ПЛАСТОВА БУЛАВА

проголошує конкурс на проєкт пам'ятника

на гробі Основоположника Пласту

сл. п. проф. д-ра ОЛЕКСАНДРА ТИСОВСЬКОГО
у Відні Австрія.

● Реченець віддання конкурсних праць:
1-го березня 1969 року.

● Нагорода за найкращий проєкт 500.00 дол.

● Жюрі конкурсу: ст. пл. Марта Гірняк-Воевідка, Яків Гніздовський, пл. сен. Микола Кузьмович, пл. сен. Антін Малюца, архітект Ярослав Січинський.

● Зацікавлені участю в конкурсі одержать усі потрібні інформації, виміри та світліни у Головній Пластовій Булаві. Готові проєкти надсилати під кличкою із прізвищем в окремій коверті на адресу Головної Пластової Булави в Нью-Йорку: **Plast — HPB, — 140 Second Ave.,
New York, N.Y., 10003, U.S.A.**

Молоде перо

1

Цього року відбувся в Іст Четгем, США, утретє вже табір — «СТЕЖКИ КУЛЬТУРИ». Табір був призначений для тих пластунок, які цікавляться літературою, мистецтвом, музикою тощо. Учасниці табору були досить талановиті — і це ми бачимо з їхньої одноднівки «РАЙДУГА ОРФЕЯ». В ній є репортажі, спроби поезії, прози, мистецькі та музичні композиції.

У цьому числі подаємо Вам декілька віршів із цієї одноднівки. — Редакція.

СУМЕРК

Знаю, коли чую
цвіркання коників —
що день проминув.

Ніля Мартинюк

ПАМ'ЯТАЮ

Я пам'ятаю
була осінь: зів'ялі квіти,
жовте поле,
нудне гілля;
струмок порожній.
Вітер завивав, поросив ліс
і розкидав завмерле листя.

А я сиділа
і чекала.
І пам'ятаю, як вечір надходив:
сонце заржавлено світило,
блідло,
заходило.

Я навіть пам'ятаю,
що біля мене камінь був —
сивий, похмурий.
Він теж чекав.
Все пам'ятаю,
все, що було!
Не пам'ятаю лиш Тебе...
не дочекала.

ПІСНЯ

Пісня?
Що це пісня?
Чи думка любови?
Чи коли вітер говорить?
Чи коли співає пшениця золота?
А може — я...

Нана Баранська

НОВА ДОБА

Електричне небо
мертвою сіттю затягло
алюмінійові пальці
над проваллям.
Шрубами, іржею роз'їдають
жовте пусте повітря —
руді скелети жител.

Манекени йдуть.
Манекени дихають.
Манекен в косу
пластмасовий мак влітає.

Автоматично включився ранок.
Стрічка горить;
з пластинки бубонить шалений бог.
Електрика пульсує в сухих жилах;
Ніягара висисає кров живих.
Ніягара полонила всіх мертвих.

Христя Велигорська

Я бачила вчора,
що зоря мигтить
і, що стежка біжить в далечинь.
Я пізнала комашку,
що пнула в блакить;
сонце кинуло вниз свою тінь.
Я стояла і слухала шепіт дерев
і почула, як квітка росла;
і я знала «коли» і «пощо» і «що»,
лиш не знала —
що то таке «я».

Орфея

ПЕРША ЗБІРКА ПОЕЗІЙ

Хочемо поділитись із нашими читачами радісною вісткою: минулого року, на сторінках нашого журналу, у відділі «МОЛОДЕ ПЕРО» дебютувала 17-літня юначка, а тепер старша пластунка з Німеччини — Катерина Горбач. Її творами зацікавились пізніше і інші журнали («Смолоскип», «Сучасність»). Нещодавно у видавництві «Сучасність» у Мюнхені вийшла перша збірка поезій Катрусі, під назвою «Звідомлення».

Катрусю, яка тепер є співробітницею нашої редакції, щиро вітаємо із появою її збірки і бажаємо їй дальших успіхів!

Лариса

Махове перо

“ЧЕРЕЗ РІЧКУ”

«Лісова Школа», що влітку цього року відбувалася вже четвертий рік з черги, як звичайно, виготовила свою газетку, цим разом під назвою «Через річку». Головним редактором був пл. розв. Богдан Круцько, мистецьке оформлення виконав пл. розв. Володимир Дашко, а технічним редактором був пл. розв. Роман Процик. Газетка виготовлена на циклостилї має багате мистецьке оформлення, але через технічне виконання неможливе до репродукції. Газетка писана, за виїмком передової коменданта пл. сен. Юрія Українського, в цілості учасниками «Лісової Школи», і в цьому її важливість. Із творчості учасників даємо нижче коротку статтейку.

“ДУМИ МОЇ”

Коли я вперше почав думати про «Лісову Школу», деякі її абсолюенти і деякі не такі щасливі почали мене відразу остерігати, що «Лісова Школа» не така як інші табори. Вона строга, важка і що в ній треба працювати. Коли тебе інструктор побачить без роботи, то ти пропав. Треба працювати, працювати, працювати...

Я тепер на «Лісовій Школі». Вона мені здається аж не така сувора, як мені розповідали, але зате мене тут дуже здивував цей дух праці й співпраці, цей т. зв. «Еспрі де Кор». Усі таборовики показують велике захоплення пластовим життям і показують справжніх себе.

Найбільше враження зробило на мене загальне вживання української мови. Уперше я бачу, що юнаки говорять по-українському навіть у своїх приватних розмовах, а не лише коли слухаєхтось із проводу табору.

«Лісова Школа» дивує усіх гостей своєю дисципліною і вміlostями, що їх таборовики набувають. Я знаю одне — я буду гордий, коли скажу — я щось навчився на «Лісовій Школі».

Пл. розв. Юрко Пазуяк

ГАЗЕТКА “КАЛИНИ”

Юнацька газетка присвячена Лесі Українці

Юначки із 44 Куреня ім. Оксани Джиджори в Ньюарку відомі добре читачам «Юнака» із своєї широкої журналістичної діяльності, а передусім із виготовлення числа «Юнака» за червень цього року, не забуваючи також про свою внутрішню курінну діяльність та вимоги юнацького змагу, що саме проходить на терені США.

У висліді на наших руках гарний почин, здається, чи не наймолодших членів куреня в гуртку «Калина», які під проводом своєї впорядниці пл. розв. Л. Мельник видали газетку п. н. «Лісова Українка».

Газетка виготовлена дуже чепурно, чистим циклостилевим друком, з багатьма рисунками. У ній короткий життєпис Л. Українки, уривки з її творів, короткі змісти її творів, які юначки перечитали, та їхні думки на тему творчості поетеси.

В гуртку «Калина» є 9 юначок прихильниць, а це: Т. Босняк, Марта і Христя Возняки, М. Гуралечко, Г. Жерук, Х. Коленська, Х. Миндюк, З. Стебельська і А. Хома. Обкладинку виготовила пл. пр. Адя Хома.

Ми одержали листа від нашої молоді співробітницї і авторки дописів та віршів, що їх ми вже не раз містили — пл. розв. Олени Кукурузи з Мінеаполіс, США, в якому вона пише, що під впливом маніфестаційних зборів, присвячених подіям у Чехословаччині ц. р., вона написала віршовану розповідь. Цю розповідь переслала нам, і ми містимо її нижче як доказ живої реакції пластунок на політичні події у світі, такі близькі українським серцям.

Редакція.

ЧЕХОСЛОВАЧЧИНА

“Великий народ не має права уживати менших народів як свого знаряддя...”

Тома Масарик

Країна чарівна, країна чудова —
Перлиною сяла у серці Європи.

Нараз все змінилось; як ніч наступала
Москва з своїм військом у край цей вступала.

А вже на світанку у чеській столиці
На вулицях Праги з'явилися танки.

Як чорна та хмара ворожії сили
Всю землю укрили, кордон обсадили...

Навели гармати на душу народу,
Що спрагнений хтів лиш святої свободи.

Заблисло у Татрах, збудилась Морава
І водами гучно озвалася Влтава.

Серця стрепенулись в усього народу,
— Наш Боже, не дай нам загинути в неволі.

— Чого ви прийшли тут, московські убивці?
Питалися чехи з докором чужинців.

— До дому йдіть, руси, в Московщину Вашу,
Лишіть у спокою країну ви нашу!...

Роздалися стріли з ворожого танка
І перші вже жертви лежали на бруку.

По цілому світі летіло стрілою:
— О, люба країно, ми завжди з тобою!

Живе дух народу, буде жити воля,
«І неситий не виоре, на дні моря поля»...

Пл. розв. Олена Кукураза
Мінеаполіс, США.

“СМОЛОСКИП”

Українська газетка у публічній канадській школі

У минулому шкільному 1967-68 році у середній школі Св. Івана у Вінніпезі започатковано видавання газетки «Смолоскип».

Газетка, яка упродовж року вийшла тричі, оригінальна тим, що вона одна із перших українською мовою, що появилась у канадській публічній школі. Редакційна колегія складалася з 12-ти українських учнів, з яких вісім — це пластуни. Дорадником видавництва був учитель української мови В. Прочук, який на початку шкільного року піддав таку ідею.

У склад редакційної колегії входили: Ярема Шулякевич — редактор, Богдан Заяць — співредактор, Борис Гвоздулич, Ігор Голінка, Орест Мартинович, Люба Федорків, Марта Гнатків, Ірина Кузів, Маргарета Дудик, Ігор Сичило, Левко Бугай і Орест Чумак — члени редколегії. Хоча газетку видають на циклостилї, вона має гарне мистецьке оформлення завдяки Л. Бугаєві та О. Чумакові.

В кожному числі на 10 сторінках друку появлялися статейки про спорт, українські звичаї та політичні події, як також інтерв'ю з українськими учителями школи.

На жаль, газетка була більше популярна серед старшого громадянства як серед молоді, для якої вона була призначена. Причиною цього був брак належно налаштованого кольпортажу. Усе ж із чистого доходу розпродажу «Смолоскипу» ми закупили для нашої школи українську англomовну енциклопедію та жертвували 20 кан. дол. на Шевченківську фундацію.

Пл. розв. О. Мартинович

Вінніпег

На світлинї члени редколегії із своїм дорадником проф. В. Прочуком. Зліва направо: О. Мартинович, проф. В. Прочук, Л. Федорків, Б. Гвоздулич, І. Голінка, Я. Шулякевич, Б. Заяць, Л. Бугай, О. Чумак.

РОЗМОВА

Покінчили співати невмирущий заповіт під пам'ятником великого поета. Молодий хлопець приступив до одного з учасників і запитав:

— Звідкіля Ви? Я Вас тут ніколи не бачив. Цей відповів: «Я з Києва».

— «То ви комуніст» — згiрдливо сказав молодець.

— Я є комуністом на папері. Але ходімо перейтися», — сказав високий чорнявий мужчина.

— Ти не любиш комуністів — продовжував — Тебе так навчили, а мене вчили навпаки, вчили ненавидіти націоналістів. Але, може ти дивись на мене як на українця.

— Ви зрадник — відповів хлопець — ви не є українцем.

— Сину... не можу сказати тобі хто я є, бо не знаю, хто ти є.

— Чому ж однак говорю по-українському, чому танцюю українські танки?

— Це тільки, щоб показати світові, як добре в Україні — відповів з насмішкою молодець — та щоб придбати більше грошей на винищення наших людей таких, як Чорновіл та інші.

— Чи ти певно знаєш, що ці письменники, яких ти вичислюєш, є комуністами лише на папері?»

Хлопець не сподівався такої відповіді і замовк.

— Чи ти хотів би, щоб ми, а радше вони співали «Ще не вмерла» на своїх концертах і кричали «Слава Україні» на вулицях Києва?

Хлопець далі мовчав.

— Ви тут усі добрі патріоти. А у нас, сину, не вибирають очами горшки, а пробують, чи добре дзвонять. Скажи сину, що ви тут робите на чужині для своєї батьківщини?

— Ми... ну, ми... ми маємо українську мову у школах.

— А скільки учнів вивчають цю мову як предмет?

Хлопець соромно сказав: — Приблизно двісті.

— А скільки українців у Вінніпезі? — далі питав незнайомий.

— Близько п'ятдесят тисяч. Але, ми маємо багато наших організацій.

— Я знаю. Близько вісімдесят — певне тому, що ви так добре дбаєте про єдність. Скажи мені, молодче, трішки про молодь. Чи вона говорить і плекає свою рідну мову тут на вільній землі, де це є можливе?

Хлопець почервонів.

— Ну, деякі говорять... але інші є також добрі патріоти.

— Як ти це знаєш? Чи той, що гукне голосніше «Слава Україні» є кращим патріотом. Знай, сину, там у нас немає раю, але ми, що мусимо там жити, мусимо пристосуватися до

обставин, принаймні на якийсь час... У нас є гасло: «удавай, що спиш, а диш». Сину, хтось слідкує за нами, треба розпрощатись. Тримайся! До побачення!

Розійшлися два «земляки» — такі дуже близькі взаємно, але такі віддалені.

Ярема Шулякевич
(Із 3-го числа «Смолоскипа»
Вінніпег, Канада)

Хто з Вас подорожує

* літаком * кораблем * поїздом * автобусом

у Канаді чи поза Канадою повинен купити подорожній квиток і одержати безплатно всі потрібні інформації і поради

в українським подорожнім бюро
МАРКІЯНА КОГУТА

Bloor Travel Agency

1190 Bloor St. West — Toronto 9, Ontario
Telephone: 535-2135 & 535-2136

“ДИВІЗІЙНИЙ КІОСК”

Журнал табору юнаків на «Вовчій Тропі» у США

Табір УПЮ-ів на «Вовчій Тропі» під назвою «1-ша Дивізія Галичина», що відбувся у серпні ц. р., виявив рідкісну серед наших молодих друзів діяльність на журналістичному полі у формі двох чепурно, як на складні таборові умовини, виданих, із численними рисунками, чисел таборової газетки п. н. «Дивізійний кіоск». Як читаємо, головним редактором газетки був пл. уч. Ярослав Курчак, головним ілюстратором — пл. уч. Гілярій Зарицький, а організатором і дорадником ст. пл. Юрій Павлічко.

В обох випусках газетки багато матеріалу про відвідини на оселі «Вовча Тропа» Верховного Архиепископа Блаженнішого Йосифа Сліпого та про «день пластуна». Є також чимало таборової творчості — віршів, пісень та коротких статей. Треба справді привітати наших молоденьких друзів із цим важким для них почином та способом, в який вони його провели в життя. Надіємося, що редколегія газетки буде далі пробувати своїх журналістичних сил та співпрацювати з «Юнаком». Понижче подаємо цікавий опит, який ми знайшли на сторінках газетки.

О П И Т

1. Чи тобі подобався табір?	так 100%				ні —	
2. Чи тебе батьки вислали на табір, чи ти сам поїхав?	батьки 61%				сам 39%	
3. Яка дисципліна була на таборі?	гостра 34%		нормальна 46%		слабка 20%	
4. Чи ти любиш Пласт?	так 100%				ні —	
5. Що тебе тримає у Пласті?	батьки 3%		ідеали 43%		товариші 54%	
6. Скільки разів денно говориш у таборі по-англійському:	багато 42%	8 14%	4 9%	3 3%	2 14%	1 9%
	Завжди по-українському — 9%					
7. Якою мовою тобі найлегше говорити?:	англійською 63%		українською 9%		однаково обома мовами 28%	
8. Котрий то з ряду твій юнацький табір?	4-ий 14%		3-ий 31%		2-ий 29%	
					1-ий 26%	
9. Що тобі на таборі найбільше сподобалося?	копаний м'яч — 6%			природа — 8%		
	плавання — 23%			добре повітря — 8%		
	відбиванка — 3%			умілості — 23%		
	таборова булава — 3%			дозвілля — 6%		
	товариші — 12%			неприсутність батьків — 8%		

1

2

3

4

ПІЗНАЙ

Дорогі Друзі!

Цим разом наша мандрівка по Україні трохи інакше від попередніх: ми не мандруємо по широких ланах сучасної України, а далеко в минуле історії — 50 років назад, до славних часів нашої Визвольної війни. Бо ж саме 1 листопада ц. р. минає 50 років від однієї із найсвітліших дат історії нашої землі — від днів Листопадового Зриву. Ми святкуємо п'ятдесяту річницю із того часу, коли на мурах міста Львова замаяв синьожовтий прапор, коли до бою зірвалася вся Галицька Земля, щоб здобути волю і злучитись навіки із рештою українських земель.

І ці славні дні, дні героїчних Українських Січових Стрільців, бачимо сьогодні в цій серії картин відомого пластуна-малювача, Едварда Козака, званого всім нам "ЕКА".

1. "А ми тую червону калину підіймемо, а ми нашу славу України, гей, гей, розвеселимо!" співали Усусуси. Тарахотіли кулемети, і старовинне княже місто Львів стало знову українське...

2. А по дорогах, по селах України маршували стрункі ряди січовиків. Моргали на чорнобривих дівчат: "Гей, дівчино-рибчино, чорнобривко моя, вийди-вийди, вийди-вийди, чимскоріше до вікна! Хлопці ж бо то хлопці, як соколи!"

3. І не одна чорнобривка виходила до славних молодців-козаків. І не одне серденько розривалося, коли приходила неодмінна розлука... "І снилося зночі дівчині, що маки в саду процвітали, що коні вороні сідали..."

ВІЙН КРАЙ

4. І дівчата залишалися. "Ой, зацвіли сади білі на Поділлі. Ой пішов у світ далекий хлопець смілий. Як ішов, лишив дівчині синю чічку, та й пішов пропав до нині — камінь в річку..."

5. І не один сміливий герой пропав у далеких боях за волю свого краю. А дівчата? "Заквітчали дівчатонька стрільцеві могилу, замість мали завітчати стрілецьку милу..."

6. І по горах-полонинах Карпат, по степах і гаях, і борах України сумувала стрілецька пісня "Засумуй трембіто та по всьому світу..." За воїнами, що загинули, за волею, яку так важко здобувати. Але ж скільки б не загинуло їх, нездоланний народ України не здається... І знову йдуть нові лави січові...

7. І бачиться: селами мандрує січова валка, із вусатим характерником-Цапкою на чолі... У нього вічний непоборений гумор і віра в світле майбутнє, бож козацькому роду — нема переводу, і славний нащадок запорожців не піддається. І з прадідівським почуттям гумору Цапка співає: "Бо війна війною, гайта-війо, вісь-та війо. В тім є Божа сила, гайта-війо..."

8. І та прадавня оптимістична філософія дружинників-воїв, козаків-запорожців, січовиків, повстанців, воїнів народу нашого дає нам певність, що знову по шляхах України помаршує рідне військо, визволяти Рідний Край від загарбників. І знову заморгають чорнобриві дівчатонька, а стрункий стрілець заспіває у весняну нічку: "Накрила нічка та й тихесенько земельку кругом..."

Л. О.

8

7

5

6

У ПОЛОНІ МУЗИКИ

Дарія живе під знаком музики від сьомого року життя, а оце їй сповнилося вже півноліття. Дочка Оксани Федак-Дрогомирецької, що була відома у Львові зі своєї музичної кар'єри як піаністка, гарфістка та перша абсолювентка ритмічної школи Жак Далькроза у Швейцарії, — Дарія маючою дівчинкою виказувала таке зацікавлення музикою, що під проводом мами навчилася гри на фортепіані, і вже в 1954 р. була прийнята до музичної консерваторії у місті Мец у Франції.

Коли родина переїхала до Парижу, 12-літня Дарія дісталася як наймолодша учениця до Вищої Державної Консерваторії, яку закінчила з відзначенням, здобуваючи вже в 1960 р. першу медаль із спеціалізованого сольфеджу, у 1963 році першу медаль за читання нот, у 1966 р. із гри на фортепіано, а в 1967 р. із камерної музики.

Ці виїмкові на такий молодий вік успіхи запевнили Дарії після закінчення Консерваторії повну стипендію французького уряду на 4 роки, яка допомагає удосконалювати гру на фортепіані у найкращих світових учителів та брати участь у концертах і конкурсах.

Молода піаністка має вже за собою ряд концертів та успіхів у конкурсах сама і в камерному дуєті в Бельгії, Кенії, Німеччині, Австрії та в першу чергу — у Парижі.

Найбільшим успіхом був, може, її концерт Шумана у супроводі оркестри паризької консерваторії взимку 1968 р., про який появилася дуже прихильна критика музичного рецензента найповажнішого щоденника «Ле Монд» із січня ц. р., що говорив про «багато обіцяючий дебют молоді піаністки».

У червні ц. р. Дарія була вибрана до участі у Міжнародному Конкурсі гри на фортепіані у Монреалі, Канада, в якому грало 60 піаністів із 22 країн. На ньому дійшла наша молода землячка до півфіналу у першій 17-ці.

Перед нашою артисткою ряд нових виступів: у вересні концерт у радіо Мюнхен, в жовтні конкурс камерної музики, а взимку концерт із оркестрою в Парижі.

**

Стільки сухих фактів про музичну кар'єру цієї молоді української артистки, про яку, на жаль, досі ми так мало знали. Але самореклями вона не любить, і за цією ціненою вже чужими, піаністкою криється маленька постать веселої, щирої української дівчини, що без найменшого зусилля говорить так само плинно українською, французькою та німецькою мовами, бере за серце кожного, що її зустріне своєю сердечністю, але і зворушує глибоким чуттям у своїй грі.

Для наших молодих подруг, що мають також музичні аспірації, скажу, що Дарка ніколи не зражується, і виявляє таку потрібну послідовність та витривалість у своїй праці. Від наймолодших років проводить 6-7 годин денно біля фортепіяна — але це її не томить і не знеохочує. Стільки життя і темпераменту у цієї молоді артистки, що, здається, вони ніколи не вичерпуються.

Може, вже незабаром почуємо її гру також на американському континенті, і тоді заграє вона також для пластової молоді, як це обіцяла редакції «Юнака».

О. Кузьмович

ПЕРЕДПЛАТИТЬ ЦІКАВУ КНИЖКУ

Уляни Любович

під наголовком

«РОЗКАЖУ ВАМ ПРО КАЗАХСТАН...»

У Видавництві «Новий Шлях» Торонто - Вінніпег приготується до друку книжка постійної співробітниці часопису «Новий Шлях» та співробітниці «Юнака» Уляни Любович під назвою «Розкажу вам про Казахстан...». Цю цікаву книжку написала наша подруга — пластова сеньйорка, талановита журналістка і письменниця, на підставі власних переживань упродовж довгих років на засланнях у Казахстані. Друковані досі нариси Уляни Любович у часописі «Новий Шлях» найшли дуже прихильний відгук, велике зацікавлення та багато пильних читачів. У цьому числі «Юнака» друкуємо спомин Уляни Любович п. н. «Панич».

Книжка Уляни Любович «Розкажу вам про Казахстан» коштує у передплаті тільки 3.00 дол. Передплату можна вислати разом із замовленням (зазначаючи — «на передплату книжки У. Любович») до адміністрації «Юнака» в Торонті або на адресу Торонтського Відділу «Нового Шляху»:

«NOVY SHLIACH»

P. O. Box 165 — Station D.,
Toronto 9, Ont., Canada

КОЛИ ВИ „ВИРОСЛИ” З УКРАЇНСЬКОЇ КНИЖКИ?

Дуже легко помітити, коли ви виросли вже з минулорічного одягу. І самі найкраще знаєте, коли ви вже завеликі як на те, щоб вичислятися із кожного centa перед батьками, а коли дійшли ви вже до такого віку, що вас понижує, коли хто-небудь чужий звертається до вас через «ти». Так, з віком ви виростаєте з багато дечого, і з тугою та напруженням ждете того, щоб нарешті вже вирости зовсім з того всього, що дитяче, наївне, що негідне вже вашої, ширше і глибше тепер закроєної особовості.

вправи вона нам не дасться. А вже найменше надійний спосіб осягнути її — це перестати вправлятися в першу хвилину, коли натрапимо на труднощі.

Отже, треба нам постійно читати — але що? Звичайно — те, до чого ви вже належно попереднім читанням підготовані, те що вас цікавить.

Вас цікавить «наукова фантастика» правда? Залюбки зачитуєтеся нею, як покоління ваших батьків зачитувалося Жюль Верном.

Вас цікавить історія чи, точніше, цікаві пригоди, що виткані на тлі історичних подій. Хоч і не «модерні» вони, але чи не читали ви із захопленням пригод Робіна Гуда, лицарів короля Артура чи Вільгельма Теля?

А чи не зауважили ви випадково, що десь, колись, може й непомітно для вас самих, ви виросли теж і... з української книжки? Так, що ви вже не читаете так багато по-українському, як одну-дві класи тому. Зауважили ви? А якщо так, то чи пригадувалися: чому? Маєте тепер більше зайнят, більше зацікавлень, як колись. Безперечно. Але це ще не все.

Можливо, ви не знайшли українських книжок, які відповідали б вашим зацікавленням. Чи, точніше кажучи, вам чомусь тихенько здається, що українська книжка мусить бути обов'язково, коли не «Про ведмедя-ласуна», то в найкращому випадку про «Сестричку Меласю» чи «Яшка-Страшка»; усе наївне, недійсне, цікаве хіба для малих дітей. А не для вас — юнаків. І зовсім зрозуміло, що із таких саме книжок ви вже виросли. Може, колись ще повернетеся до них, якщо стали б новацькими виховниками, чи аж колись, коли будете читати ці книжки вашим власним дітям. Та це ще далеко перед вами!

Але чи справді українська література кінчається на таких книжках? Так — ви майже готові відповісти, що інших книжок ви не зустрічали. Або коли зустрічали, то були це книжки для дорослих, які вам (признайтеся на вушко!) — було ще заважно читати. Та до цього признаватися — і не сором! Уміти добре читати поважну книжку, навіть коли вповні опановуємо мову, якою вона написана, це ще окрема справа. Це безсумнівний доказ, що ми вже «дорослі» — але на цю цією вмілістю треба і постійно працювати. Без праці і

Вас цікавить життя ваших однолітків, де й коли вони не жили б, правда? Це зовсім зрозуміле!

Отже, є українські книжки, подумані й передбачені саме для вашого віку та спроможності читання, що заторкують тут вичислені теми. Треба лише їх знайти.

Та покищо — інші питання. Коли згадуємо про історичну тематику — українську, звичайно, то чи не здається вам, що поміж вами і нею стоїть щось — неначе димова заслона? Признаєте це, правда? Усе, що діялося «там» і «тоді» вам чомусь таке далеке, чуже, малозрозуміле... Та, на щастя, заслона ця тільки з диму; якщо не погнівається за правдиве слово, то з диму упереджень, яких так дуже вистерігається сьогоднішній світ. Від найлегшого подуву здорової думки ця заслона розвівається, саме, мов дим. Бо справді — хто з нас побував коли на дворі коро-

ля Артура? Навіть не те, хто ж бачив живого, правдивого ковбоя часів здобування Дикого Заходу, хто жив у часи «Малих жіночок» Лузі Олкотт, «Сари Кру» Франсіс Бернетт? А проте, хіба не живе для нас це все? Бо яка ж убога та людина, що не вміє досягнути думкою, уявою понад те, що можливо перевірити дотиком руки? Такими духовими бідаками ми, пластуни, певно не хочемо бути!

Ви часто питаєте, а то й жалуетесь, чому саме старші дають вам читати так багато про Україну? Питайте, бо відповідь на це питання лежить у ньому самому: чому треба говорити українській молоді про Україну? Далі мабуть пояснювати не треба!

Чужинці вам про неї не скажуть, а коли їй скажуть, то в такій викривленій формі, як у фільмі «Тарас Бульба» чи у книжці «Черезики Рибалки».

Ще питання: як і де шукати цих книжок? Відповідь проста: а як же шукати дров на ватру чи крамниці зі спортивним приладдям? У першу

чергу — треба хотіти шукати. Це в дитинстві за вас шукали книжок батьки, тепер — це ваше завдання і — привілей. «Юнак» подає майже в кожному числі нотатки про появи нових книжок для вас, це саме робить багато інших наших журналів та часописів. А ось Об'єднання Працівників Дитячої Літератури з нагоди цього річного Двомісячника Української Книжки готове доставити станичним бібліотекам некий вибір таких саме, не дитячих, а молодечих, для вас передбачених книжок.

Може цих книжок не так багато, не такі вони різноманітні, як вам хотілось би їх бачити. Але ви вже досить великі, щоб розуміти суспільні явища та усвідомити собі, що поява нових книжок у великій мірі залежна від того, як розходяться попередні. Бо письменників, готових писати, і видавництв, готових видавати, в нас не бракує.

В наголівку ми поставили питання «Колі ви «виросли» з української книжки»? Та чи прочитавши цю статтю, не насувається нам сумнів,

чи то була українська книжка, призначена для нашого віку — не виросла повище нас? Чи, занедбуючи її читання, ми не відівчилися її читати? Може вона жде нас — а ми не доросли до неї? Що тоді?

Уміти признатися до своїх недоліків та старатися направити їх — це одна з найвиразніших ознак, що ми справді вже не діти.

Отже, для пластуна в такому положенні лише одна рада: берімося зараз до роботи, щоб надолужити занедбане!

ЦЬОГО РОКУ НА СЬЯТОГО МИКОЛАЯ Й РІЗДВО НАЙКРАЩИЙ ДАР ДИТИНІ — УКРАЇНСЬКА КНИЖЕЧКА!

ІСТОРІЯ:

Ірина Винницька: "Кам'яна сокира" — оповідання з передісторичних часів. Ціна \$1.25.
Наталена Королева: "Предок" — історія роду авторки у середньовічній Європі. Ціна \$3.00.
Марко Вовчок: "Маруся" — повість із часів гетьмана П. Дорошенка — обов'язкова лектура французьких дівочих шкіл. Ціна \$1.50.
Володимир Радзикович: "Ніч проминула" — повість із часів полковника Семена Палія. Багаті ілюстрації арт. мал. Б. Певного, співробітника "Юнака". Ціна \$3.00.
Юрій Тис: "Рейд у невідоме" — мандрівка козаків по нововідкритому західньому світі. Ціна \$2.00.
Юрій Тис: "Конотоп" — історія одної з найбільших українських перемог. Ціна \$2.00.
Богдан Лепкий: "Мазепа" — (п'ять томів) — особисте життя та історичні змагання Великого Гетьмана. Ціна \$21.00.

ЦЕ ТІЛЬКИ ДЕЯКІ ІЗ КНИЖОК, ЯКІ МОЖУТЬ ЦІКАВИТИ ВАС! НАПИШИТЬ "ЮНАКОВІ", ЯК ВОНИ ВАМ ПОДОБАЛИСЯ!

ВОНИ ЖДУТЬ ВАШОГО ЧИТАННЯ!

НАУКОВА ФАНТАСТИКА:

Юрій Тис: "К-7" — подорож у міжпланетні простори. Ціна \$2.50 (\$3.50 у твердій оправі).
Людмила Коваленко: "Рік 2245" — дальший розвиток ужиткування атомової енергії. Ціна \$2.50.
Леонід Полтава: "Чи завтра зійде сонце?" — боротьба за атомові таємниці. Ціна \$1.00.

ЖИТТЯ У ПРИРОДІ:

Софія Парфанович: "У лісницівці" — життя людей та тварин. Ціна \$3.50.
Софія Парфанович: "Такий він був" — історія собаки Фіка. Ціна \$3.00.
Дган Мукерджи: "Пригоди хороброго голуба" — діється в Індії. Ціна \$2.00.

Б. Поляннич: "Замок янгола смерти" — сенсаційна повість із діяльності гетьманича Григора Орлика і Франції. Ціна \$2.00.
М. Лозинський: "Проклятий камінь" — сенсаційне оповідання зі старовинного Львова. Ціна \$2.00.
Дмитро Чуб: "Живий Шевченко" — великий малар і поет — як людина. Ціна \$1.50.
Юрій Тис: "На світанку" — життя і творчість Марка Вовчка. Ціна \$4.50.
Володимир Татомир: "Юнацтво в обороні рідної землі" — короткі нариси про участь пластунів у визвольних змаганнях. Ціна \$2.00.
Богдан Лепкий: "Під ялинку" — спомины з часів Першої Світової Війни та часів перед нею. Ціна \$1.50.
Леся Храплива: "У темряві" — нариси з життя вояків УПА. Ціна \$1.00.

ЖИТТЯ МОЛОДІ:

Ольга Коренець: "Зшиток Малого Монгола" — пам'ятник сироти. Особливо цікаве для новацьких виховниць. Ціна \$1.00.
Наталка Королева: "Без коріння" — зустріч європейського Заходу з російською системою навчання. Ціна \$3.00.
Богдан Чехут: "Рідними плавями" — пригоди пластунів у Карпатах. Ціна \$2.00.
Микола Куліш: "Пацани" — повість про безпритульних хлопців в Україні. Ціна \$3.00.
Марія Остромира: "Над бистрим Черемошем" — радощі і турботи покоління Ваших батьків. Ціна \$3.50.
Леся Храплива: "Отaman Воля" — початки пластування в США. Ціна \$2.50.
Михайло Соневицький: "Гомін давноминутих літ" — молоді герої старовинних часів. Ціна \$1.50.

ГЕОГРАФІЯ:

Маркіян Терлецький: "Мандрівка по Україні" — географія України в формі опису мандрівки. Ціна \$2.00.

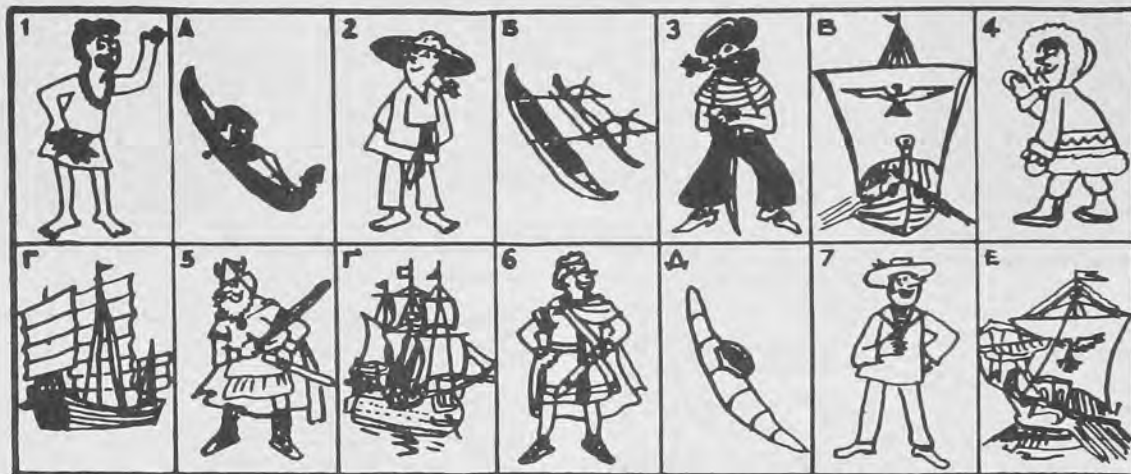
Ілюстрація Галини Мазепи до книжечки Теклі Білецької: „Квітка щастя”.

Загадки

РИСУНКОВА ЗАГАДКА

Дивіться на рисунок і відгадайте, на якому роді судна плаває кожна особа, яку бачите на рисунку. Особи зазначені числами, а судна літерами. Піднайдіть до кожного числа відповідну літеру. — Розгадка на 28-ій сторінці.

ДОБРА НАГОДА ДО ДОБРОГО ДІЛА!

У листопаді та грудні цього року Об'єднання Працівників Дитячої Літератури (ОПДЛ) влаштовує Двомісячник української дитячої книжки. В рамках цієї програми проводить воно «АКЦІЮ ДОБРОДУШКА ЧИТАНЧИКА», тобто висилки українських книжок дітям у Південній Америці та Європі, де таких книжок не можна купити через різницю валют.

Пласт, у порозумінні з ОПДЛ, заохочує юнацькі курені влаштовувати збірки та пластові заробітки на цю ціль та висилати датки на адреси:

а) у Канаді:

NASHYM DITIAM — OPDL
c/o St. Mary's Credit Union
278 Bathurst Street
Toronto 2B, Ontario, Canada

б) у США:

OPDL c/o Lesia Chraplywa
158 E. 7th St., Apt. 3a
New York 10009, N. Y., U.S.A.

Крім книжок можна слати дарункові передплати на журнали «Готуйсь» та «Юнак» просто до їх адміністрацій, які тісно співпрацюють з ОПДЛ у цій акції.

За прислані гроші ОПДЛ висилає відповідну кількість книжок до українських шкіл, сиротинців, бібліотек «Просвіти», а головню пласто-

вих частин у згаданих країнах. Жертводавці дістають окремі посвідки за свої вплати та безпосередні подяки від обдарованих.

Дотеперішні спроби такої акції виказали, що запотребування тут майже невичерпне! Бувають українські школи з кількадесять учнями, які ще ніколи не бачили української книжки, хоч уміють читати по-українському!

Хай же очі і вуха у пластуна будуть відкриті на прсхання його молодших братів!

А ЯК ІЗ ВАШОЮ БІБЛІОТЕКОЮ?

Недавно прийшла до одного із наших друзів-пластунів світлина середини хатини українських поселенців у Сибірі. Там вони мусіли залишитися після відбуття кари на важких примусових роботах. Хатка «ледве тримається купи», але на старенькій полиці таки стоять рядком книжки...

● Чи не спонукує нас ця світлина подумати — а яка ж наша бібліотека — дома чи в домівці — відповідно до нашої життєвої стопи?

● Чи зауважили Ви у числі «Юнака» за липень-серпень допис юначок із Ютики про їх бібліотечку, здобуту та проваджену власними силами?

● Пластун уміє думати і робити висновки із того, що побачить і почує. Отже, і ці два приклади зможуть сказати Вам усе!

ЛИСТ ДО СЕБЕ САМОЇ

Чому це так буває, що люди, які стоять найближче Вас, що повинні найкраще знати Вас і Ваше поступування, частіше Вас денервують ніж чужі?

Ось, наприклад, візьміть Ваших матерів. Чи не трапляється доволі часто, що саме вони немов під впливом чародійної сили уживають форми, слів та тону у відношенні до Вас, які в цій хвилині допроваджують Вас до спротиву, гніву чи навіть сліз?

Перш усього звичайно випроваджує Вас з рівноваги їхнє встрявання у Ваше особисте життя, у якому Ви саме розпочали переставати бути дітьми.

Чи не траплялося Вам, що мама без уваги на Ваші прохання і зачинені двері увійшла у Вашу кімнату без стукання, чи не читає вона часом без надуми заадресовану до Вас пошту, чи не стоїть і не прислуховується, коли говорите телефоном тощо.

А Ваш одяг — чи не викликає її голосної критики, а тим самим рівночасно у Вас непереможного бажання саме так, як їй не подобається, одягатися?

Коли так у Вас є, то я скажу Вам на вушко, що після того, як Вам мине 18 років, мами несподівано «поправляються» і вже будуть Вас багато менше «денервувати», не викликуватимуть у Вас бажання спротиву, а навпаки — тоді піchnете знаходити з ними багато спільної мови. Ба що більше, — я запевняю Вас, що колись у майбутньому Ви будете немов їхньою відбиткою і будете так само поступати у відношенні до своїх дочок.

І тут я хочу Вам дати одну цікаву пораду. Напишіть тепер до себе листа, заліпіть його та заховайте із іншими пам'ятками до часу, коли у Вас будуть дочки в юнацькому віці між 12-им і 18-им роками.

В листі опишіть точно всі ці дрібнички щоденного життя, що тепер ідуть Вам «проти шерsti». Опишіть, що Ви тепер відчуваєте, що це значить ставати дівчиною, уперше закохатися, бажати одягатися модно і робити враження «дорослої». Напишіть якнайбільше можете дрібних прикладів, пишіть про свої почування і про все, що лежить Вам тепер так важко на серці, а чого не годиться мамі сказати. А коли вилете на папір усе це наболіле з душі, може навіть відкриєте, що Ваші матері не є аж такі дивні, як Вам

ЦІКАВЕ ДЛЯ СТАРШОГО ЮНАЦТВА

ПОЯВИЛОСЯ НАЙНОВІШЕ ЧИСЛО "ГОРИЗОНТІВ"

Цьогорічне число "Горизонтів", англomовного органу Союзу Українських Студентських Товариств Америки (СУСТА), під редакцією Оленки Гікавої-Сацюк, має в собі багатий і різноманітний матеріал. В редакційній статті подається короткий перебіг Світового Конгресу Українського Вільного Студентства (СКУВС). Спеціальна частина, п. н. "У річницю", написана Олександром Сидоренком, відзначає 50-ліття проголошення української державности, 50-ліття бою під Крутами і 25-ту річницю створення Української Повстанської Армії.

В загальній частині поміщено один розділ Меморіалу ЦЕСУС-а про переслідування і нищення української культури в ССРСР, працю Оксани Бакум "Шестидесятники — страждаючі письменники", та статтю "Українська етнічна меншість у США — на підставі студентської анкети" Андрія В. Чорнодольського. У цій частині також подано комунікат ЦЕСУС-а і дві сторінки світлин із СКУВС.

У мистецькій частині поміщено поезії Віталія Коротича (у перекладі О. Бакум), Олени Дуди, Андрія В. Шуля, Олега Сацюка і Ярослава Марчука.

Стаття Іні Гікавої п. н. "15 років СУСТА" починає студентську частину цього ювілейного числа. Також подано огляд діяльності кількох клітин-членів СУСТА. "Студентська хроніка", написана головою СУСТА, Юрієм Кульчицьким, включає всі головні події українського організованого студентства у США.

Рецензії Олександра Сидоренка на книжку проф. М. Чубатого "Історія християнства на Русі Україні", том I, та проф. Миколи Андрусяка на книжку Василя і Теодора Луцевих про о. Аганія Гончаренка і його видавничу діяльність закінчують зміст цього числа.

У справі передплати або замовлення поодиноких чисел "Горизонтів" (ціна 1.75 дол.) звертатися на адресу адміністрації журналу:

**HORIZONS c/o SUSTA,
2 East 79th Street, New York, N. Y., 10021, U.S.A.**

це часом виглядає, а передусім, що все, що вони роблять чи говорять, походить із великої любови до Вас та їхнього бажання добра для Вас. Отже, як буде з цим Вашим листом до себе самої? Чи напишете його? Раджу це Вам дуже, і добре його заховайте, бо колись, може, він Вам і Вашим дочкам стати дуже у пригоді.

Подруга Оля

ОСТАННІЙ ЗВІТ ДРОТОВІ

Основоположник Пласту, наш не-давно покійний Дрот був членом 1-го куреня пластових сеньйорів. Курінь цей постав у Львові в 1930 році, коли то перші пластуні дійшли до сеньйорського віку та порішили й надалі залишатися в Пласті. Курінь цей носить імена Степана й Олександра Тисовських. Степан Тисовський — це був старший брат Дрота, найкращий друг і вчитель нашого Основоположника. Сам Дрот завжди казав, що найбільше життєвої мудрості завдячує своєму братові, що, на жаль, помер передчасно. Членом цього першого куреня УПС та його довголітнім курінним був сл. п. Начальний Пластун Сірий Лев, тому на курінній відзнаці видніє знак лева.

Недовго перед своєю смертю Дрот дав листовно дозвіл на виготовлення курінного прапора та його посвячення. Затвердив теж комітет для вшанування цієї врочистості, на чолі із сьогодняшнім курінним, пл. сен. Леонідом Бачинським, засновником Пласту на Карпатській Україні.

Проект курінного прапора виготовив член куреня пл. сен. М. Бора-чок із Боффало. Посвячення відбулося 26 травня цього року на оселі "Писаний Камінь" біля Клівленду, в рамках Свята Весни Пластових Станиць у Клівленді та Дітроїті.

Після Служби Божої та посвячення прапора курінний пл. сен. Л. Бачинський склав останній звіт Дротові, зголошуючи стан куреня — сорок членів, а поміж ними вісім із тих, що заснували курінь. Усі прожили свою молодість та доросле життя у Пласті та стоять і сьогодні на службі, часто поряд зі своїми дітьми і внуками-пластунами, згідно із гаслом куреня "вірні до смерті". Найкращим доказом, яка дорога цим сеньйорам приналежність до їх куреня, може

стати те, що двоє найстарших із них, колишні Українські Січові Стрільці, Ганна Дмитерко-Ратич та Роман Чубатий, прибули на посвячення аж із далекого Нью-Йорку, не зважаючи на труднощі й невігоди подорожі.

Зворушливий був момент передачі портрету Дрота для Пластового Музею у Клівленді. Портрет цей виконала, перебуваючи у Відні, де жив

Дрот, старша пластунка, артист-малар Марта Гірняк-Восвідка. Портрет передав головний булавний пластового сеньйорату, пл. сен. Т. Крупа курінному 1-го куреня УПС, пл. сен. Л. Бачинському, що є рівночасно і директором Пластового Музею в Клівленді. Музей працює під патронатом 1-го куреня УПС і в ньому зберігається вже багато цінних пам'яток пластової історії.

Після запряження хорунжої, наймолодшого члена куреня, пл. сен. Дарії Боднар-Мельник, усі приявні члени врочисто цілували свій прапор та складали свої підписи у пропам'ятній книзі.

Врочистість ця, завершена уписуванням кумів у пропам'ятну книгу та вбиванням цвяхів у курінний щит, відбулася на очах понад чотирьох сотень пластової молоді, з новачком із Клівленду включно. Дарма, що зливний дощ змусив пластунів, старших і молодших, перевірити себе, чи справді зуміють вони витримати з усмішкою "бурі і негоди", але у свідомості навіть цих найменших залишиться напевно думка, що пластова служба зобов'язує доброго пластуна упродовж усього його життя — аж до Вічної Ватри.

Л. М.

**Чи Ви вже
вирівняли
передплату?**

СТВОРИМ ЖИВИЙ ПАМ'ЯТНИК ДРОТОВІ нашими пожертвами

на Пластовий Вишкільний Фонд ім. Дрота

Для вшанування пам'яті та утривалення ідей і виховної праці сл. п. Основоположника Пласту Головна Пластова Рада і Головна Пластова Булава створили Пластовий Вишкільний Фонд ім. Дрота.

Пожертви на цей фонд замість кондоленційних листів і квітів на могилу Основоположника Пласту прохають пересилати на адресу:

**PLAST — HPB, 140 Second Ave.,
New York, N. Y., 10003, U.S.A.**

ГУРТОК ПЛЕКАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

(Свято-Миколаївська "Рідна Школа"
в Торонті)

Редакція "Юнака" одержала ось такого листа від Володимира Голика, члена гуртка Плекання Української Мови, успішного учня, пластового юнака, передплатника і дбайливого читача та жертводавця на пресовий фонд нашого журналу.

Три рази тижнево ходжу до Свято-Миколаївської Рідної Школи в Торонті. Цього року кінчаю 5-ту класу. Наша школа велика, напевно є в ній понад 400 учнів. Директором нашої школи є пан Михайло Федак. У школі, крім науки, маємо ще стінну газету (для молодших і

Директор Свято-Миколаївської Рідної Школи та опікун шкільного гуртка плекання рідної мови Михайло Федак у шкільній канцелярії.

старших учнів), імпрезовий гурток, досить велику бібліотеку і найбільше членів має наш гурток плекання української мови. Гурток зорганізував наш директор, і він ним опікується. Головне завдання гуртка: плекати, вивчати і шанувати рідну мову. До гуртка може належати кожний учень від другої до шостої класи, якщо він сам добровільно зголоситься і відповість на вимоги проби, яка триває 60 днів. По 60-ох днях класова і головна управа вирішують, чи якогось учня (-цю) гурток приймає, чи ні.

У кожній класі є класова управа, яка має трьох членів: 1) голова, 2) заступник, 3) секретар. Управу обирають члени у класі. Всі члени гуртка у школі обирають головну управу, яка має 5 членів. Головою головної управи є учень 6-ої класи — Іван Болехівський. Управи мають часто свої сходи.

Хоча до нашої школи ходять самі українські діти, але є такі, що дуже эле говорять по-українському. А інші хоча і вміють, часто поміж собою перед школою або на коридорі говорять по-англійському. Відколи директор нашої школи зорганізував гурток плекання рідної мови — у школі, за малими винятками, скрізь лунає українська мова, бо всі члени нашого гуртка говорять тільки по-українському, а іншим не членам вони звертають увагу, що в українській школі учні зобов'язані говорити своєю рідною мовою.

Дописувачі до 2-ох місячних стінних газеток. Всі вони є також членами Гуртка Плекання Рідної Мови.

Мені не раз дивно — чому деякі українські діти не хочуть говорити українською мовою. Хто ж буде уживати нашу мову як не ми — українці? Нам, а не іншим людям, повинно залежати на тому, щоб українська мова розвивалася, багатшала, щоб вона не ниділа. Бо мова потрібна, щоб народ мав і політичну силу. Недарма там, в Україні, за цю нашу мову москалі арештують українців і карають таборами праці у Сибіру. Тут нам ніхто не забороняє і ніхто нас не карає, а — навпаки — держава заохочує вивчати її. Ми знаємо, що провідні канадці неукраїнського роду сказали, — що якщо ми хочемо бути добрими канадцами, ми мусимо знати і шанувати свою мову. Українці, що соромляться своєї мови — не є справжніми українцями. Їм бракує найважливішої прикмети, що робить їх українцями.

Пл. юн. Володимир Голик
учень 5-ої кл. Свято-Миколаївської
Рідної Школи в Торонті.

Учні Свято-Миколаївської Рідної Школи в Торонті із своїми учителями (посередині світлин) перед новим, модерним, двоповерховим шкільним будинком. Для шестиклас народної Рідної Школи, у цьому році із 14 від-

ділами та близько 400 учнями, відбувається навчання три рази тижнево, по дві години (від 5 до 7 по полудні) після навчання у державній школі. До цієї школи учас багато нашої пластової молоді.

КУДИ ІШЛА СТЕЖКА?

Як кандидатці до Куреня УСП-ок "Перші Стежі", мені припала честь описати "наш" табір "Стежки Культури ч. 3" (СК III.). Маю замало місця, щоб розповісти всі незабутні пригоди, але можу запевнити, що було їх багато. Прелегенти, подорожі та цікаве товариство улегшили здобуття важкої мети — пізнати українську культуру.

Курені УСП і УПС "Перші Стежі" улаштовують табір "Стежки культури"

Прибули до табору прелегенти з різних ділянок українського мистецтва. Між ними такі видатні доповідчі: Богдан Бойчук, Оксана Вікул, Любомир Горницький, Андрій Горняткович, Іван Керницький, Олег Коверко, Люба Крупа, Володимир Лисняк, Уляна Любонич, Теодор Мацьків, Юрій Миськів, Святослав Новицький, Ігор Соневицький, Наталка Соневицька, Остап Тарнавський, Леся Храплива, Уляна Шмеріковська, Константин Шонк-Русич і Ляна Ярмівич.

Ми сприймали гуртки часами з ентузіазмом, а деколи із задумою, але завжди готові чогось навчитись.

Великим проєктом була наша одностійка "Райдуга Орфея". На 40 картинах поміщено праці майже всіх учасниць. Заповнена ця наша "гордість" гарними ілюстраціями, вір-

18-ого серпня пішла чутка по таборах пластунів на славній "Вовчій Тропі", що "культура" приїхала. Відповідною коменданткою для цих 22-ох учасниць була пл. сен. Рута Галібей, ПС, яка твердою, справедливою рукою та з виrozumілою усмішкою провадила "СК III" з допомогою неабиякої булав.

шами, оповіданнями. Щоб це все приготувати, не одна таборовичка провела безсонну ніч...

Під час нашого табору знайшли ми час на подорож до театру та до трьох музеїв мистецтва. У славному місті Тангелвуд ми почули твори сучасних композиторів, виконані Бостонською Симфонічною Оркестрою. Диригував американський музикант і композитор Арон Копленд.

30-ого серпня прийшов, на жаль, кінець для "СК III". Табір офіційно закрито. А що сталося з табором "духом" та з враженнями із цього табору? Моя відповідь на те — це обіцянка продовжувати мандрівку стежкою до краси, до миру, до майбутнього — до висот.

Міка Гафтович
Трентон, США

українських середніх школах, служили своїм досвідом усьому українському шкільництву, а її абсолюенти заповнювали високі школи в багатьох країнах Західної Європи, щоб опісля — повернувшись додому — ставати у провіді пробудженої української нації в усіх її ділянках. Учнями Української Академічної Гімназії були не лише сини інтелігентів, але й свідомого робітництва, селянства і міщанства, що в значній мірі спричинилося до ширення національної свідомості у цілій країні.

Для пластунів Українська Академічна Гімназія у Львові мала особливе значення в історії нашої організації. Саме там зорганізувалися перші підготовчі гуртки в 1911 році, там був учителем Основоположник Пласту д-р О. Тисовський і там прийняв він 12 квітня 1912 року першу пластову присягу від першого правильно оформленого гуртка юнаків, що складалася із учнів цієї гімназії.

Так стала ця Українська Академічна Гімназія колискою пластового руху і від того часу до кінця свого існування у цій школі жила та процвітала пластова праця — спершу офіційно та легально, а опісля тайно, після розв'язання Пласту польською владою. Учнями цієї гімназії був цілий ряд відомих пластових провідників, що досі активно працюють у провіді пластової організації.

Отже, святкування 100-річчя цієї гімназії найближче серцям пластунів, і тому про це треба знати також нашому юнацтву, яке, вивчаючи історію Пласту, мусить пам'ятати, що Українська Академічна Гімназія у Львові — це кузня пластового духа.

СТОРИЧЧЯ УКРАЇНСЬКОЇ АКАДЕМІЧНОЇ ГІМНАЗІЇ У ЛЬВОВІ

Сто років тому у столичному городі Галичини почала діяти перша і довгий час єдина українська середня школа: Українська Академічна Гімназія, що згодом поширилася ще, зорганізувавши свою філію. Та школа, що згуртувала біля себе в тодішній Австро-Угорській монархії, а опісля, і за часів польської окупації — найкращі педагогічні сили, від самого початку була кузницею молодих українських душ, виховником твердих характерів, джерелом, з якого

вийшли пізніші видатні діячі у церковному, культурному, громадському, військовому та політичному секторах українського життя.

Українська Академічна Гімназія у Львові, учнями якої були молоді українці з усіх закутин західних українських земель, стала зразком для всіх інших українських середніх шкіл і своїм високим рівнем навчання проминувала на всю Україну. Учителі цієї школи з правилами ставали директорами та вчителями в інших

ПЛАСТОВЕ ПІДПРИЄМСТВО

МОЛОДЕ ЖИТТЯ

Єдина пластова крамниця
у США має на складі:

♦ пластові однострої ♦ пластові відзнаки до одностроїв і таборовий виряд ♦ пластову літературу ♦ і т. п.

MOLODE ZYTTIA, Inc.

302 E. — 9th St.,

New York 3, N. Y., U.S.A.

ПЛАСТУНИ І ПЛАСТУНКИ З ВІННІПЕГУ І ЕДМОНТОНУ ВІДВІДУЮТЬ ТОРОНТО

З ініціативи Крайової Пластової Старшини в Канаді відбулися цього літа в кількох місцях на сході і заході Канади т. зв. вимінні пластові табори. У літніх таборах, які влаштували для своєї юнацької пластової молоді пластові станиці на сході Канади (Торонто і Монреаль) брали також участь пластуни і пластунки з пластових станиць у західній Канаді (Едмонтон, Вінніпег, Ріджайна і Саскатун), а в таборах, улаштованих пл. станицями на заході Канади (Вінніпег і Едмонтон) брали участь пластуни

і пластунки з Торонта, Ст. Кетерінс, Оттави, Монреалю і Ошави. Разом таких "вимінних учасників" цього літніх пластових таборів у Канаді, що їхали на табори з заходу на схід чи зі сходу на захід Канади, було близько 100.

Це було можливо перевести завдяки більшій грошовій допомозі Департаменту Державного Секретаря при Федеральному Уряді в Оттаві, що на покриття коштів подорожі "вимінних таборовиків" визначив квоту \$8.800.00.

При нагоді поїздок з дому на вимінні табори чи з вимінних таборів додому таборовики мали нагоду пізнати нові терени Канади і їх мешканців, оглянути важливіші атракційні особливості деяких міст, відвідати урядові державні чинники, придбати нових друзів тощо.

На першій світлині бачимо групу пластунів і пластунок із Вінніпегу і з Едмонтону в товаристві (перші три з-права згори вділ) станичного Пластової Станиці в Торонті, пл. сен. Романа Вжесневського, голови КПС, пл. сен. Василя Янішевського, і заступника голови КПС, пл. сен. Омеляна Тарнавського, перед будинком провінційного онтарійського парламенту в Торонті 12 серпня ц. р. По середині групи бачимо представника провінційного онтарійського уряду міністра Еллена Гроссмана, що вітав учасників в імені свого уряду, а потім у залі засідань Парляменту мав до цієї групи довшу промову, в якій говорив про працю провінційного уряду, про вклад етнічних груп у розбудову Канади, висловлюючи при тому особливе признання для української етнічної групи в Канаді, а зокрема для української молоді, та закликаючи пластову молодь зберегти свою національно-культурну ідентичність та вірність своєму народові і своїй рідній церкві.

На другій світлині бачимо, як пластуни і пластунки передають міністрові Елленові Гроссманові на спомин його зустрічі з українськими пластунами і пластунками щойно видану англійською мовою книжку українського літературного критика із УССР Івана Дзюби під наголовком "Інтернаціоналізм чи русифікація".

В імені пластової групи подякував міністрові Гроссманові за його прибуття на цю зустріч та за його щирі слова признання голова КПС у Канаді, пл. сен. В. Янішевський.

Б. С-р

НАША ПОШТА

● Нас тут, у Віндзорі, є тільки 5 пластунок. Ми любимо наш Пласт. Цього літа чотири з нас були на таборі з пластунками з Торонта. Через пошкодження в автовому випадку, я пролежала 4 тижні в ліжку та через те втратила мій гарний цьогорічний табір. Але думаю, що як Бог дозволить, на другий рік буду у Вашому літньому таборі для юначок у Торонті. —

Пл. юн. Вероніка Карпинець, Віндзор, Канада.

● Дорогий Юначе! Висилаю \$10.00 як передплату за 1968 і 1969 роки. Журнал мені подобається. Його читає також ціла моя родина. Здоровлю Тебе — Скобі! —

Пл. юн. Степан Макух, Вікторія, Канада.

● Пересилаю даток \$10.00 на пресфонд "Юнака" від 27 куреня УПЮ-ів ім. гетьмана Пилипа Орлика в Бофало, США, з нагоди посвячення курінного прапора. — Скобі! — пл. сен. М. Стасюк — зв'язковий, пл. розв. Б. Чмола — курінний, пл. розв. А. Цюлко — курінний писар.

НІЧ ПІД ІВАНА КУПАЛА У ТАБОРІ В НІМЕЧЧИНІ

Як кожного року, так і цього пластовий табір у Німеччині відбувся на Гохлянді, на високорівні над Ізарою, близько 60 кілометрів на південь від Мюнхену. До таборових традицій належить також відсвяткувати ніч під Івана Купала.

Пів до дванадцятої години вночі. Шість довгих свистів мали, як умовлено, розбудити юнацький табір. Але щоб постягати юнаків з ліжок, обозний мусів зайти в кожне шатро і потрясти кожного юнака за плече. Нарешті, за чверть години всі ми зібралися на площі, звідки почалася нічна мандрівка до річки. День перед тим ми приготували малу ватру, крім того ще малий вогник, що мав пливти по воді.

Ніч була досить ясна, але ми для романтики не йшли стежкою, а просувалися гущавиною. За деякий час ми добралися до річки, де нам треба було заховатися. Річкою бо мали пливти вінки, що їх вкинули туди десь повище дівчата. Юнакам припало завдання ці вінки виловити. Називалося, що хто зловить одного вінка, зможе поцілувати ту дівчину, що признається до нього. Обіцанка була гарна, тільки що нічого з неї

не вийшло. Деякі юнаки навіть у воду повлазили, щоб ті вінки не прогавити, коли пливтимуть униз.

Але надаремне вони ноги і штани мочили. Один бо зловив швидко п'ять штук на раз, а для інших нічого не залишилося, бо більше вінків не було. Отже, нас обдурили. Але й тому щасливцеві, що мав п'ять вінків, краще від інших не пощастило. Виявилося, що все було ошуканство, як і в минулих роках, бо жадна дівчина не призналася до тих п'ять вінків. Мимоволі, пригадалася приповідка: "Обіцяв пан кожух, тепле його слово".

Але це ще не був кінець ночі під Івана Купала. За старим звичаєм, дівчата мали зробити ляльку Маринку, яку мали спалити. Вона бо символізує зло, і спаливши її, дівчата вірять, що зникне зло на землі. Юначки мали понести цю ляльку від річки до вогника, а нашим завданням було, їм цю ляльку відібрати. Зразу коло потоку зчинився завзятий бій, при якому не одному підбито око. Проте, хоча дівчата воївничче боронили своєї Маринки, вона таки опинилася в юнаків. Але коли вони приглянулися, до своєї здо-

бичі, то виявилось, що то ніяка лялька чи Маринка, а просто патик. Наслідком цієї боротьби були синяки та болючі місця по руках і ногах, але загальна забава і веселий рейв були таки дужчі.

Чи Ви вже вирівняли передплату?

Тепер треба було розпалювати ватру, що виявилось нелегко, бо надворі було досить вогко. Вогник плахкотів згодом весело і гарно, хоч спершу не хотів ніяк горіти, не зважаючи на живицю і соломку, яку ми напхали до нього. Аж коли хлюпнули на нього кілька літрів нафти, то він надумався і розгорівся. При ватрі йшли гарні, веселі скечі та співалися пісні. Накінець навіть скакали через вогонь.

На сході вже легко сіріло, коли ми десь близько третьої години ночі добилися до шатер. Наші коменданти подбали про те, щоб ніхто не застудився і напоїли нас перед сном ще теплим чаєм. Дехто був незадоволений із пригод ночі. Це були головні ті що залазили надаремне у воду, нічого не зловили на ній, а хіба при бійці за Маринку підбили собі очі. Але врешті ніхто не пожалів, що довелося вночі вставати. А рано нам дозволено годину довше поспати.

Пл. уч. Марко Горбач
Франкфурт н/М, Німеччина

Увага!

Увага!

В НЬЮ-ЙОРКУ

можна вплачувати передплату за «Юнака» у пластовій крамниці «МОЛОДЕ ЖИТТЯ».

В ТОРОНТІ

можна вплачувати передплату за «Юнака» у пластовій кооперативі «ПЛАЙ».

Річна передплата «Юнака» в Канаді і США — 5.00 дол. Вплачуючи передплату, складіть також пожертву на пресфонд «Юнака»!

ВЕСЕЛКА

144 Друга Євсеню в Нью-Йорку
(в Пластовому Домі)
Tel.: ORegon 4-9576/-79/-98

відкрита щодня від вчасного ранку до пізньої ночі.

- * Зимні і теплі перекуски, сніданки, полуденки * содові води
 - * морозиво * солодощі — теж вибагливі, імпортовані
 - * шкільні і канц приладдя * українські і чужомовні часописи.
- «Веселка» є улюбленим місцем зустрічей нашої молоді!

Усміхніся!

- Мені вчора вирвано зуба.
- Болить ще?
- Не знаю. Зуб лишився у лікаря.

УСМІХНУСЯ!

$$\frac{\partial^2 v}{\partial x^2} + \frac{\partial^2 v}{\partial y^2} + \frac{\partial^2 v}{\partial z^2} = 0$$

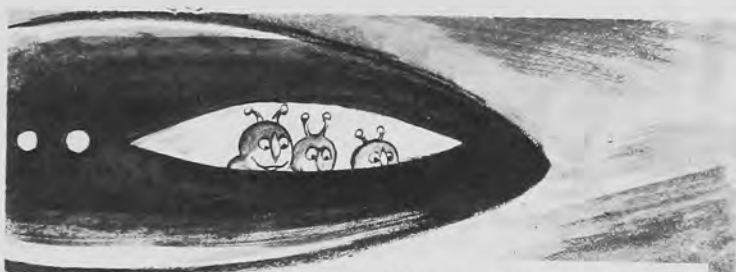
Редін

Без слів...

ВТОВЕЧ

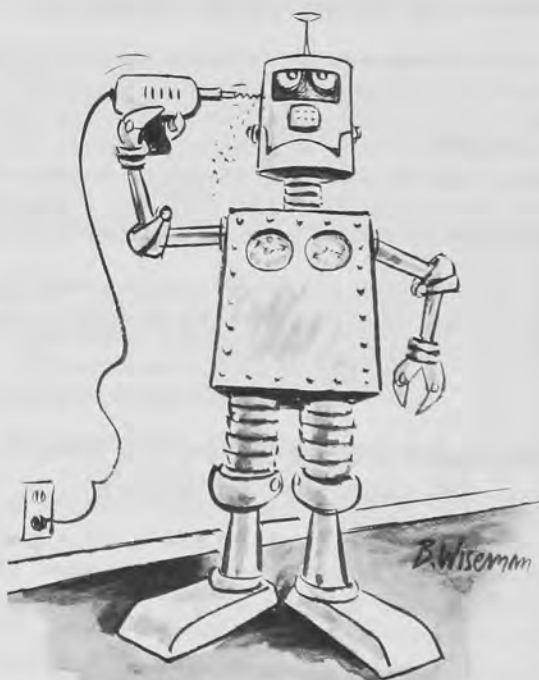
— На другий раз, як лише візьмуть нашого телевізора до направи, то я іду з ним.

— А оце напевно мусить бути літній табір їхніх пластунів...

Редін

B. Wiseman

Самогубство...

(Ілюстрації із журналу "Електронний вік" — за дозволом "РСА")

ПОЖЕРТВИ НА ПРЕСФОНД "ЮНАКА"

Від табору УПЮ-ок "Під великим возом" на "Пластовій Січі" у Грейфтоні біля Торонта, передала комендантка табору, ст. пл. Харита Голод	\$100.00
Спортовий гурток УПЮ-ок "Ведмедики", Торонто, Канада, замість квітів на могилу сл. п. пл. сен. Ярослава Спольського	10.00
Родина Маланчіїв, Торонто, Канада — замість квітів на могилу бл. п. Анни Веретільник-Оливи з Нью-Йорку, США	10.00
Пл. юн. Ірка Грицина, Торонто, Канада	2.00
Пл. юн. Ірина Давидович, Парма, США	1.00
Ст. пл. Тарас Филипович, Чикаго, США	1.00
Пл. юн. Христия Камінська, Парма, США	1.00
Ст. пл. Юрій Поронюк, Торонто, Канада	1.00
Ст. пл. Роман Савка, Торонто, Канада	1.00
Пл. сен. Марія Павлишин, Торонто, Канада	1.00
Пл. юн. Рома Ільницька, Чикаго, США	1.00
Разом у цьому списку — — — — —	\$ 129.00

Дорога Друже — Дорога Подруго! Чи Ви вже також переслали до нашої Адміністрації в цьому році Башу пожертву на пресфонд "Юнака"? Якщо ні — то зробіть це ще тепер! Кожний передплатник і читач "Юнака" повинен раз у рік скласти пожертву на пресфонд свого журналу.

АДМІНІСТРАЦІЯ "ЮНАКА"

ШЕ ОДНА ПОЖЕРТВА НА ЛІТНЄ ЧИСЛО «ЮНАКА»

У доповненні до списку жертводавців на видання цього річного літнього числа «Юнака» (ч. 7-8 за липень і серпень ц. р.), що був проголошений у тому ж числі «Юнака» на 3-ій сторінці, подаємо ще одну пожертву, а саме: Платова крамниця «МОЛОДЕ ЖИТТЯ» в Нью-Йорку вплатила на згадану ціль \$25.00, за що оце щиро дякуємо.

Повідомлення про цю пожертву дістали ми пізніше від усіх інших і тому не мали змоги подати її у згаданому списку.

Адміністрація «Юнака»

ЗАУВАЖЕНІ ПОМИЛКИ

У тексті спомину ст. пл. Адріана Бриттана п. н. "Мутант, який ізжер Гантер", у попередньому числі "Юнака" за жовтень ц. р., на 16-тій сторінці, два рази надруковано помилково заувагу — "дивись рисунок", хоча на цій сторінці ніяких рисунків нема. Ці рисунки були так виготовлені, що, на жаль, не надавалися до друку, і тому їх не поміщено разом з текстом. Однак одночасно, через помилку, не викреслено з тексту повище наведеної зауваги. За цей недогляд перепрошуємо наших читачів.

Редакція

Замість квітів на могилу

бл. п.

АННИ ВЕРЕТІЛЬНИК — ОЛИВИ

що походить зі Зборово, Тернопільська Область в Україні, і яка упокоїлася 20 вересня ц. р. у Нью-Йорку, США, складає 10.00 дол. на пресфонд "Юнака"

РОДИНА МАЛАНЧІЙ
Торонто, Канада

Замість квітів на свіжу могилу
трагічно померлої на 17 році свого юного життя

пл. розв. ЛЕСІ РУДКО
з Анстон, Конн., США,

членки гуртка пластунів юначок-самітниць у США складають 20.00 дол. як жертву на пресфонд "Юнака"

Пл. сен. Лариса Зелик
кр. реф. пл. юначок-самітниць у США.

Замість квітів на свіжу могилу
дорогої нам
бл. п.

пл. сен. АННИ ПАНЬКІВ
з Вінніпегу

складаємо 10.00 дол. як жертву на пресфонд "Юнака".

пл. сен. Христина Волицька-Ференцевич
Джерзі Сіті, США.

ст. пл. Марта Волицька-Кивелюк
Філадельфія, США.

РОЗГАДКА ЗАГАДКИ з 20-ої сторінки

1 — Б	4 — Д
2 — Г	5 — В
3 — Г	6 — Е
7 — А	

Друкарня-ПЕРЕПЛЕТНЯ
КИЇВ
KIEV PRINTERS LTD.
466 RICHMOND ST. W.
TORONTO ONTARIO

виконує
всю
друкарську
і переплетничу
роботи

ОЩАДНІСТЬ

це прикмета кожного доброго пластуна
та кожної доброї пластунки.

ПЛАСУНИ й ПЛАСУНКИ!

Складайте Ваші ощадності в нашій найбільшій і найстаршій у Торонті кредитівці

Українська Кредитова Спілка

297 College St. — Toronto 2B, Ont.
Tel.: 922-1402

Пластун Ти, юнак?

ОЩАДНІСТЬ — Твій знак!

Щадити щоденно учись!

Як будеш студент,

Той доляр, той цент

Тобі допоможе колись

Здобути знання, прожиток, ім'я!

● ЗА ОЩАДНОСТЕВІ ВКЛАДИ «Самопоміч» платить $4\frac{1}{2}\%$ ДИВІДЕНДИ.

● КОЖНА СУМА ВКЛАДУ враз із усіма фондами має своє ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.

ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА НООПЕРАТИВА „САМОПОМІЧ“ У ЧІКАГО

2351 West Chicago Ave. — Tel.: HU 9-0520
Chicago, Ill., 60622, U.S.A.

ЗДОРОВИЙ І СМАЧНИЙ ХЛІБ

та всякі інші печива

випікають

УКРАЇНСЬКІ ПЕКАРНІ

власниками яких є

Анна і Роман Вжесневські

The Future Bakery

735 Queen St., West-Toronto, Ontario

Tel.: EM 8-4235

★★★

Home Town Bakery

164 Kane Ave., Toronto(Ontario

Tel.: RO 7-7246

НАЙКРАЩИЙ ПОДАРУНОК

для Ваших подруг і друзів з приводу їх дня народження, іменини, різдвяних чи великодніх свят, успішного закінчення шкільного року — це

РІЧНА ПЕРЕДПЛАТА ЖУРНАЛА

ЮНАК

● Річна передплата у США і Канада — 5.00 дол. (у валюті країни передплатників). Передплата для інших країн подана на 2-й стор. обкладинки.

● Не відкладайте цього на пізніше, а вже тепер вишліть до нашої адміністрації Вашу пожертву на дарункову передплату для Ваших Друзів чи Подруч.

● Маємо адреси зразкових, але неможливих юнаків і юначок, що хочуть діставати "Юнака", але самі не можуть заплатити передплати.

● Зробіть "ДОБРЕ ДІЛО" та зголосіть до нашої адміністрації одну дарункову передплату.

YUNAK Magazine

2199 Bloor St. West, Toronto 9, Ont., Canada

Чи Ви вже вирівняли передплату?

Нормально банки платять за ощадності 3 відсотки. За Ваші ощадності НА СПЕЦІАЛЬНОМУ ЮНАЦЬКОМУ КОНТІ в нашій кредитівці одержите: **$5\frac{1}{2}\%$**

**ЩАДІТЬ МІСЯЧНО
по 5.00 долярів**
а після 5 років одержите

343.00 дол.

СКЛАДАЙТЕ СВОЇ ОЩАДНОСТІ

в українській кредитівці

"БУДУЧІСТЬ"

КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА В ТОРОНТО

140 Bathurst St.

Toronto 2B, Ont.

СИНІЦЯ

СОЛОВЕЙ

ЛАСТІВКА

ПІДСНІЖНИК

БАРВИНОК

ФІЯЛКА

БДЖОЛА

В Пластовій кооперативі ПЛАЙ

ІЖАК

PLY CO-OP LTD., 768 Queen St. W., Toronto 3, Ont.

ЗАМОВЛЯЙТЕ ПЛАСТОВІ ВІДЗНАКИ

- новацьких роїв і гнізд
- юнацьких гуртків і куренів
- новацьких і юнацьких проб
- нов. і юн. іспитів умілостей

БОБЕР

ЛИС

ЗАЄЦЬ

ВОВК

ЛЕОПАРД

КОБРА

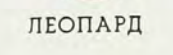
ОРЕЛ

СОКІЛ

ГОТУР

ТАРПАН

БОРСУК

КАЖАН

САЙГАК

РИСЬ

ВЕДМІДЬ

ОЛЕНЬ

У цьому оголошенні поміщені зразки відзнак юнацьких гуртків, які продаємо по 50 центів за штуку. Маємо постійно на складі 40 різних родів таких відзнак і можемо їх кожночасно вислати. Виготовляємо також інші відзнаки роїв УПН і гуртків УПЮ на замовлення.

КУПУЙТЕ В НАС ТАКОЖ:

- ★ всякі інші пластові відзнаки
 - ★ усі частини пластових одностроїв
 - ★ таборовий виряд
 - ★ спортове приладдя
 - ★ усі пластові видання, а зокрема обов'язковий для юнацтва посібник, автором якого є основник Пласту
- ПРОФ. Д-Р ОЛЕКСАНДЕР ТИСОВСЬКИЙ (ДРОТ)**

Життя в Пласті

544 сторін • багато ілюстрацій • ціна 6.50 дол.

- * КУПУЙТЕ В ПЛАСТОВІЙ КООПЕРАТИВІ «ПЛАЙ»!
- * ЧИСТИЙ ПРИБУТОК КООПЕРАТИВИ «ПЛАЙ» ПРИЗНАЧЕНИЙ НА ВИХОВНІ ЦІЛІ ПЛАСТУ!